

Frančiškov prijatelj

2
2020

Razumnost

10

20

24

36

UVODNIK.....	3	IZ FRANCIJE.....	23
Razumnost		Pascalova stava	
BOŽJA BESEDA.....	4	MOZAIK.....	24
OB IZVIRU.....	5	»Mladenič, rečem ti: Vstani!« (Lk 7,14)	
O vzvišeni in veličastni Gospod		IZ FRANČIŠKOVIH REVIJ.....	29
TEMA: RAZUMNOST.....	6	MOLITVENA NAVEZA.....	30
Razumnost je umetnost, ki nas uči, kako daleč		DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA.....	33
sme segati naša drznost		Modrost presoja od zgoraj in vidi daleč	
OB SVETEM PISMU.....	8	BRAT KAPUCIN.....	36
Naj ti le da Gospod razumnost (1 Krn 22,12)		Br. Wally Pablo Kasuboski	
INTERVJU: FRANC ZOREC.....	10	IZ KAPUCINSKEGA SVETA.....	38
Ne bojte se! Bog je z nami...		NOVI SVETNIKI.....	42
ZNAMENJE ČASA.....	14	Alexandrina Maria da Costa (1904-1955)	
Razum + vera = mir		NAŠE KNJIGE.....	43
FO IN FRAMA.....	15	Apostol brazilskih Indijancev	
Moja sveta kava ...		Jaz, Frančišek	
BOŽJE STVARSTVO OKROG NAS.....	16	KNJIGA.....	44
Begunjski vrh in Cmir		Teci, sinko, teci	
MED UBOGIMI.....	17	FILM.....	45
Izkušnje iz bolnišnice v Bergamu		Nevidni človek	
POKLICAL SI ME.....	20	OBVESTILA.....	45
Odločitev za redovni poklic		ALI VEŠ ...	46
FRANČIŠEK IN KLARA VABITA.....	22	UJETO V OBJEKTIV.....	47
Bližnji potrebujejo nas, ne našega denarja			

Razumnost

Dotaknile so se me besede, ki jih je Frančišek Asiški rekel br. Leonu. Iz njih veje globoka razumnost, k ki se ne podreja samo čustvom ali situaciji, v kateri se znajde človek.

»Če je izvir dober, potem je vse, kar prihaja iz izvira, dobro. Dobro opazuj in videl boš, da je pod kožo vsake stvari Kristusova podoba. Ali si kdaj mislil na svetlobo, brat Leon? Svetloba je resničnost, ki se širi. Če se ne bi širila, ne bi bila svetloba. Iz popolnoma svobodne in ljubeče »nujnosti« je Bog, če naj govorim po človeško, eksplodiral v vesoljno prostorje in tako je prišlo do stvarjenja... Vsa ustvarjena bitja so točna podoba Gospoda. Vse stvari so svete. Vse je blagoslovljeno in posvečeno skupaj s človekom. Vse je dobro. Zato ti pravim, da je treba spoštovati, kar živi in kar obstaja... Prva zapoved je v tem, da verujemo v dobro. Kakšno korist moremo imeti od tega,

da napadamo temine? Zadošča samo prižgati luč in tema preplašena pobegne. Če hočeš zadušiti vojno z drugo vojno, boš ustvaril svetovno vojno. Čeprav ni tako očitno, je mir močnejši od zla, ker je Bog najvišje dobro... Na tem svetu ni sovražnika, ki si se dolgo upiral dobroti in ljubezni. Ni sovraštva, ki bi ga ne bilo mogoče nevtralizirati s silo Ljubezni. Kdo je močnejši: ogenj ali voda? Svet trdi, da je sovraštvo lastnost močnih. Kristus odgovarja: kdor odpušča, je najmočnejši. Sovraštvo je ogenj; odpuščanje je voda. Ali si kdaj videl, da bi ogenj premagal vodo? Ko se srečata, ogenj vedno potegne krajšo. Kaj pridobimo, če se pritožujemo nad slabimi stvarmi, ki nas obdajajo? Če kdo reče: »Vse je izgubljeno, tu je vsega konec,« upanje dvigne stoji zastavo in reče: Tu se vse začne.« Da, upanje je močnejše od brezupa, dobro je nad zlim.« (I. Larranaga, Naš brat Frančišek)

Razumnost nam pomaga, da vidimo, kaj vse je Bog že storil za nas in to tudi sprejmemo. Za to pa je potreben pogum, ki nam ga daje Bog. Še kako je pomembna, saj sicer pademo v obup ali pa v tok tega sveta, ki velikokrat ravna zelo nerazumno in všečno trenutnim potrebam in koristim.

Naj nam tudi ta številka Frančiškovega prijatelja pomaga, da bomo tudi sami razumni. V njej žal ni mozaika, ki bi nam odstiral, kaj vse se je dogajalo. Soočamo se s koronakrizo, ki je s seboj prinesla dejstvo, da se skupine niso mogle zbirati. Vsak je bil bolj sam, verjamem pa, da v mislih in v molitvi povezan z drugimi in smo tako gradili občestvo. Pomagala so nam in na pomagajo moderna sredstva komuniciranja, ki jih moramo razumno uporabljati. Le tako nam bodo lahko pomagala pri evangelizaciji in tudi pri medsebojni povezanosti.

Naj bo počitniški čas za vse blagoslovljen in poln osvežitve za telo in duha.

br. Vlado Kolenko

**O vzvišeni in veličastni Bog,
razsvetli temine mojega srca.**

**Daj mi pravo vero,
trdno upanje, popolno ljubezen,
globoko razumnost in spoznanje,
da se bom držal tvojih zapovedi. Amen.**

Molitev pred križanim pri sv. Damijanu

O vzvišeni in veličastni Gospod

Meni pa naj Bog da, da bom govoril z razumnostjo, da bo moje razmišljanje vredno prejetih darov (Mdr 7,15)

Dragi Frančiškov prijatelj in Frančiškova prijateljica. Običajno se v tej rubriki spotaknem ob kakšnem svetopisemskem odlomku, tokrat pa bi rad začel vsaj 1100 let kasneje, z eno najbolj znanih molitev najinega skupnega prijatelja, ki jo verjetno znaš na pamet – O, vzvišeni in veličastni Bog in tako naprej, saj veš, Frančišek pred ikono Križanega v zapuščeni cerkvi pod rojstnim mestom na kolenih moli ter vehementno prosi za vse tri teologalne kreposti, vsako posebej začini še z lastnim pridevnikom in tako nakaže v katere grme laja (seveda duhovno mišljeno), od kardinalnih vrlin pa se v svoji preprosti ubožnosti zadovolji zgolj z razumnostjo. Zanimivo. Božje kreposti ne preživijo vsaka zase, s človeškimi pa se, zgleda, nekako dá. Ampak zakaj si je sveti Frančišek izvolil samo razumnost?

Naša prijateljica, gospa biblija.net (če bi Frančišek še plesal in pel na tej zemlji, bi bila gotovo tudi njegova), nam poda kar

pester izbor rezultatov pod odtipkanim geslom tomesecne teme. Rekorderka je – nepresenetljivo - Knjiga pregovorov. Med prebiranjem vrstic se tudi površnemu bralcu hitro posveti, da sveti pisatelj ločijo med človeško in Božjo razumnostjo. »Zaupaj v Gospoda z vsem svojim srcem, na svojo razumnost pa se ne zanašaj« (Prg 3,5) in »začetek modrosti je strah Gospodov, spoznanje svetih je razumnost« (Prg 9,10). Razumnost, ki jo filozofi sicer uvrščajo med človeške napore, se v zgolj človeških rokah lahko hitro prevrže v mačko, še posebno, ko na obisk pride mrzli bratranec napuh. Prava razumnost pa je vedno Božji dar, saj nam razsvetljuje temne lise naše vere; stvari, ki jih ne moremo kar sprejeti, ker vera ni samo neka duhovna sladkorna pena, vera zahteva tudi razumnost in včasih samo človeške razlage ne zadostujejo. Zato je Frančišek prosil za razumnost - ker tiste čudne reči, v katere ga je vabil skrivnostni glas s križa, ni mogel razložiti očetu Petru - človeška razumnost je tam odpovedala, zato prosi za Božjo. Pravzaprav je ni odtrgal od drugih treh kardinalnih. Dodal jo je k teologalnim. Samo tako je lahko razumnost rodila spoznanje, ki navdihuje tudi tebe in mene, da imava skupnega prijatelja tudi po več kot 800 letih in skupaj iščeva razumnih razlag za svoja - za ta svet - nerazumna dejanja.

br. Luka Modic

Razumnost je umetnost, ki nas uči, kako daleč sme segati naša drznost

Teme letošnjih številk Frančiškovega prijatelja so kardinalne kreposti. V tej številki je pred nami krepost razumnosti. Najprej bomo pogledali v Katekizem Katoliške cerkve, v drugem delu pa je svoje razmišljanje z nami delil br. Primož Kovač.

Iz Katekizma Katoliške cerkve

(členi od 1804 do 1806)

Človeške kreposti

Človeške kreposti so trdne drže, stalna razpoloženja, trajne (habitualne) popolnosti uma in volje, ki uravnavajo naša dejanja, urejajo naše strasti in vodijo naše vedenje v skladu z razumom in vero. Kreposti dajejo lahko, obvladovanje ("mojstrstvo") in veselje za nravno lepo življenje. Kreposten človek je tisti, ki svobodno udejanja dobro.

Nravne kreposti so človeško pridobljene. Te kreposti so sadovi in kali nravno dobrih dejanj in pripravljajo vse zmožnosti človeškega bitja za združenje z božjo ljubeznijo.

Razlikovanje glavnih kreposti

Štiri kreposti imajo vlogo tečaja (pri vratih, lat. "cardo" = tečaj). Zaradi tega se imenujejo glavne ("kardinalne") kreposti; vse druge se zvrščajo okrog njih. Glavne kreposti so: razumnost, pravičnost, srčnost in zmernost. "In če kdo ljubi pravičnost, njeni sadovi so kreposti; zakaj ona uči zmernost in razumnost, pravičnost in srčnost" (Mdr 8,7). Mnoga mesta v Svetem pismu pod drugimi imeni hvalijo te kreposti.

Razumnost je krepost, ki disponira praktični razum, da v vsaki okoliščini razbere, kaj je za nas resnično dobro in izbere pravilna sredstva za njihovo izvršitev. "Pametni pazi na svoje korake" (Prg 14,15). "Bodite pametni in trezni, da boste mogli moliti" (1 Pt 4,7). Razumnost je "pravilno urejanje delovanja", piše sv. Tomaž (s. th. 2-2, 47,2) za Aristotelom. Ne smemo je zamenjati z boječnostjo ali strahom, tudi ne z dvoličnostjo ali hlinjenjem. Pravijo ji "auriga virtutum" (krmarica kreposti): razumnost vodi druge kreposti tako, da

jim naznačuje pravilo in mero. Razumnost je tista, ki usmerja sodbo vesti. Razumen človek odloča in ureja svoje ravnanje v skladu s to sodbo. Na podlagi te kreposti brez zmote uporabljamo npravna načela v posebnih primerih in premagujemo dvome glede dobrega, ki ga je treba storiti, in zla, ki se ga je treba izogibati.

Krepost razumnosti (modrosti)

Krepost razumnosti imenujemo tudi modrost. Spada v skupino pridobljenih kreposti. K njim spadajo še pravičnost, srčnost in zmerenost, vsaka od njih pa v sebi združuje še druge kreposti, npr. pokorščino, velikodušnost, potrpežljivost, stanovitnost, čistost, ponižnost, krotkost. Na več mestih jih našteva in opisuje tudi apostol Pavel (prim. Kol 3,1-17). Pravimo jim tudi moralne kreposti. Značilnost teh kreposti je, da si jih človek pridobi s svojim prizadevanjem in seveda z Božjo pomočjo. Njihova vloga pa je, da usmerjajo naše delovanje, ob njih se odločamo, kaj bomo naredili, kaj bomo opustili, ...

Za kaj gre pri kreposti razumnosti, nam bo bolj nazorno, če pogledamo nasprotje: razumnost - neumnost. Druga nam je precej blizu, saj poznamo izjave: »Kako sem neumen.« »To pa je bila neumna poteza.« ...

Definicija razumnosti je: Razumnost je krepost, ki nam pomaga v različnih okoliščinah in v posameznih primerih spoznati, kaj je v skladu z Božjo voljo – to pa je tisto, kar je resnično dobro – ter nas nagiba da se po tem spoznanju tudi ravnamo. Razumnost nastopa vedno, kadar imam pred seboj nek cilj, ki naj bi ga dosegel; opravilo, ki naj ga naredim. Takšen cilj je na primer srečanje skupine FRAMA. Je razumno, da se ga udeležim ali ne? Morda se to vprašanje sliši čudno, verjetno pa slutimo, da si ob nekaterih razmerah moram dobesedno tako zastaviti vprašanje? Grabi me bolezen, jutri imam pomemben izpit, nekdo v skupini mi gre na živce, ... - je razumno, da ... Ali pa na primer: stojim pred hladilnikom – je razumno, da ga odprem in si postrežem s tem, kar je v njem?

Opisana cilja sta bližnja in taki se vrstijo eden za drugim, vsak dan se jih kar precej zvrsti. Poleg teh ciljev je še končni cilj našega potovanja. To je naše združenje z Bogom ob prehodu v večnost. Res nam je Kristus s svojo smrtjo in vstajenjem že zagotovil srečno večnost. Brez našega sodelovanja pa nam lahko ostane nedosegljiva. Razumnost nam zato narekuje takšne odločitve, ki nas usmerjajo v ta končni cilj.

Razumnost v naprej vidi, kakšne sadove bomo obirali, ko bomo dosegli cilj. Bodo ti sadovi zame koristni, bodo dobri, bodo v meni spodbujali osebnostno in duhovno rast, me bodo zavarovali? Pomaga nam presoјati, ali je ta cilj za nas resnično dober, je slab ali pa le navidezno dober. Posebej tretja varianta zahteva še posebno iskreno presoјanje sadov (npr. plačilo storitve ali blaga brez računa, s tem brez DDV, je pa seveda ceneje).

Razumnost ni isto kot učenost, znanje. Razumnost pomeni poznavanje življenja in njegovega notranjega ustroja. Če učen človek uporablja svoje znanje brez razumnosti, žanje sadove, ki so še bolj uničujoči.

Razumnost podaja roko drugim krepostim: vero bo obvarovala fantazije ali fanatizma in pokazala, da je dobra za človekovo življenje; upanje bo očistila iluzije; ljubezen bo obvarovala uničujoče dobričine, prav tako pa bo usmerjala kreposti pravičnosti, zmernosti in srčnosti.

Razumnost si pridobivamo korak za korakom. Pot do razumnosti so naše izkušnje, pa tudi izkušnje drugih ljudi. K večji razumnosti nas vodi premišljevanje in branje modrostne literature. Najbolj zagotovo pa modrosti ne bomo zgrešili, če jo bomo iskali v tesnem prijateljstvu z Bogom in s pogledom na naš končni cilj.

br. Primož Kovač

Naj ti le da Gospod razumnost (1 Krn 22,12)

Razumnost je lastnost razumne osebe. Razumen človek je tisti, ki se ravna po razumu. Včasih je to, da ti nekdo očita, da uporabljaš samo razum, slabšalno, ker ti da vedeti, da ne uporabljaš tudi svojih čustev, da nisi empatičen, da ne razumeš vseh razsežnosti dogajanja. Kar pa je nelogično, saj je razum (tako v SSKJ) sposobnost vključevati, sprejemati v zavest in ugotavljati vzročne in logične povezave.

Glede razumnosti se je dobro obrniti na Joba. V 28. poglavju govori o veličini človeka, o njegovih neverjetnih sposobnostih, kaj vse lahko doseže, kaj vse lahko naredi s svojimi rokami, s svojimi sposobnostmi. Ampak je v vsem tem nekako zanikana modrost ravnanja, saj se v 12. in 20. vrstici istega poglavja vpraša: »Od kod torej prihaja modrost, kje je doma razumnost?« Jasno se pokaže človekova nemoč, nevednost. Razumnost in modrost presegata človekove sposobnosti: »Človek ne ve za njeno nahajališče, ni je najti v deželi živih.« (Job 28,13) Vendar človek ne ostane brez odgovora. Zelo jasen je: »Bog razume pot do nje, on pozna njen kraj.« (Job 28,23)

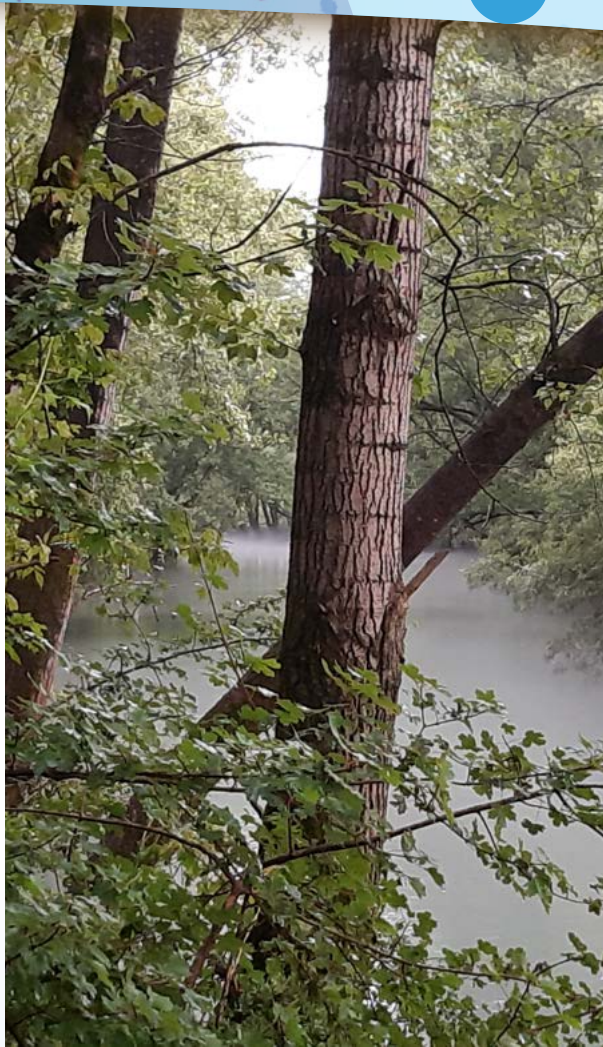
Torej ni razumnost človekova kvaliteta, ampak je Božja lastnost. Morda se mi zdi, da v določenih svetlih trenutkih svojega obstoja ravnam razumno, pa to v resnici niti ni tako.

Razumno je morda v očeh ljudi, ne pa v Božjih očeh. Naše pojmovanje razumnega ravnanja se za cel ocean razlikuje od Božjega. Logično, konec koncev. Se nam ljudem morda zdi razumno darovati lastnega otroka za rešitev drugih? Ne bi rekla! Lahko govorimo nekako teoretično o veliki Božji ljubezni, ampak v polnosti tega ne moremo razumeti. Lahko do neke mere sprejmemo, da je tako, vendar nam še zdaleč ni logično.

Pa sem spet pri definiciji razuma, ki je sposobnost sprejemati v zavest, da je nekaj logično in vzročno povezano. Je darovanje Božje ljubezni logično? V človeškem okvirčku umevanja stvari ni. Včasih me vprašajo otroci pri verouku, kako lahko vem, da Bog je. Moj odgovor se glasi, da nam ljudem to ni kar tako samo po sebi jasno in da ne gre za vedeti, ampak verovati. Pa jim narišem na tablo kvadratega. Ta kvadratega sem jaz in to, kar jaz vem in mislim, da razumem. Vsa ta površina in še preko robov table in preko meja sten pa je Bog. Kako naj jaz, ki sem tako majhen kvadratega, strpam vse to, kar je Bog, v svoj um? Z mojimi sposobnostmi je to nemogoče. Zato pa je tu Bog in moja vera, ki mi je podarjena od Boga. Ko sem na vrhu gore in je megleno, se vseeno zagledam čez obzorje in verjamem, da je preko te megle tam v daljavi morje ... Ker sem že tolikokrat prej videla morje, ko je bilo ozračje brez megle, ker imam v glavi zemljevid in vem, kam se moram ozreti, da bom to videla.

Tako je tudi z Bogom. Vem, da je, ker ga je moja duša zrla ob stvarjenju, ko ni bilo vse megleno zaradi človeških lastnosti. Vem, da je, ker imam v glavi in v roki zemljevid – Sveto pismo, pa še kakšen „kompas“ se najde ... Vsega tega torej moj razum ne more spoznati, vzročno povezati, dojeti.

Da se spet povrnem k Jobu, celo k istemu poglavju: »Glej, strah Gospodov je modrost, ogibati se hudega je razumnost!« (Job 28,28)

Ogibati se hudega ... Preprosto, vendar nič kaj lahko, če ne dovolim, da začne delovati Božja razumnost. V Pregovorih piše: »Zaupaj v Gospoda z vsem svojim srcem, na svojo razumnost pa se ne zanašaj.« (Prg 3,5) Kot sem že omenila – za cel ocean razlike med mano in Bogom, pa vendar za cel ocean bližine in ljubezni med Njim in mano. To je po moje razumnost. Mora biti logično in še vzročna povezanost je. Verjamem, da je lahko dana samo z Njegove strani. Najbolj logično je, da sprejemem. Brezumno nerazumljena ljubezen.

Lea Bric

Ne bojte se! Bog je z nami...

Če bi moral sam sebe predstaviti, kako bi se opisal ...

Zadnjih 25 let sem duhovnik, vse prej pa je bila le priprava na to poslanstvo.

Kakšne spomine imaš na otroška in mladostna leta? Kdo so bili tisti, ki so ti v družini vcepljali modrost? Kaj od tega ti je še danes tako pomembno, da želiš predati naprej?

Otroštvo sem preživel v družini skupaj z bratom, sestro in staro mamo ter očetom in mamo, ki pa je bila veliko časa zdoma, saj se je vozila v službo v Mursko Soboto (iz Ljutomer), kar je pomenilo poleg osem urnega delavnika, vsak dan še 3 do 4 ure za pot. Oče je bil veliko časa na traktorju, saj je poleg obdelovanja lastne kmetije, z njim tudi drugim opravljal veliko storitev. Za nas otroke je večinoma skrbela stara mama, ki nam je jutraj pred odhodom v šolo pripravila zajtrk, nas spomnila, da smo zmolili jutranjo molitev in pravočasno šli od doma, saj je bilo do šole dobre pol ure pešpoti. Ko smo se vrnili domov, nas je že čakalo skuhan kosilo. Po kosilu pa smo navadno šli pomagat pri delu okrog hiše ali pa na njivi. Ob takih opravilih je stara mama velikokrat povedala kakšno življenjsko izkušnjo, v kateri se je vedno skrival nek nauk. Ko gledam nazaj, se čudim, koliko pedagoškega čuta in modrosti je imela. Včasih, ko je bilo dela manj in smo otroci po kosilu posedeli pri mizi, nam je govorila o očetu, pa tudi o mami, ki je bila snaha pri hiši. Stara mama je najbrž vedela

za naše čutenje in željo, da bi tudi starša bila več z nami, zato nam je pogosto govorila, kako naporna je za mamo več urna vožnja z vlakom v službo in domov, kako zahtevna in potrebna je njena služba v računovodstvu, saj nam tako lažje kupi vse potrebno za obleči in za šolo, da nas, kljub temu, da je večji del dneva zdoma, ima rada, zelo rada in da nam daje lep zgled življenja. Prav spomnim se njenih besed: »A ste kdaj slišali, da je vaša mama preklinjala? Ne. Tudi vi ne smete preklinjati. Mama vam je lep zgled.«

Očetovo modrost in dobroto sem doživljal predvsem skozi njegova dela. Bil je redoljuben in dosleden pri vsakem delu. Orodje je imel vedno pospravljeno in vsako delo je temeljito naredil do konca. Ko sem pri tem moral pomagati tudi sam, mi je bilo včasih nekoliko odveč. Na primer, po oranju in sejanju je bilo vedno nekaj zemlje na »vratah« (op. avtorja: narečni izraz obstaja tudi v SSKJ in je sinonim za »ozare«, travnati svet, kjer se na koncu njive obrača plug) in to zemljo smo morali otroci vedno zalo skrbno pograbit s trave na njivo, prikopati zemljo v jarek, da je voda lahko odtekala, brez da bi odnašala rodovitno zemljo in da je njiva lepo izgledala. V razlago, zakaj je potrebno vso to delo, je kratko utemeljil: »Vsako delo je potrebno narediti do konca.« Oče tudi ni prenesel kvantanja in preklinjanja, čeprav je tudi njemu včasih ušla kakšna kletvica, ko se je udaril po palcu ali mu je padel železen drog na nogo. Kadar pa je kdo začel prostaško govoriti, je, kljub temu, da je malo govoril, še posebej v družbi, zakašljal in rekel. »No, no, tako pa ne bomo govorili.« In čudil sem se, da je vedno zaleglo in se je pogovor zasukal na drugo temo.

S sestro in bratom, ki sta starejša šest in osem let, sem se malo igral. To sem počel v glavnem s svojimi vrstniki, s katerimi smo ušpičili marsikatero neumnost, ki bi si zaslužila uvrstitev v zapise dogodivščin mladinske literature Ingoliča Tajno društvo PGC, Mala Sreča na vrvi in drugih. Brat in sestra sta v mojem otroštvu bila zame že bolj ali

manj odrasla. S sestro sem se pogovarjal o njenih zaljubljenostih, z bratom o maketah in člankih iz revije za tehniško ustvarjanje mladih z naslovom Tim, ki izhaja že od leta 1962, pa vse do danes.

Ugotavljam, da so bile vse izkušnje in pogovori, ki so se dotikali življenja na kateremkoli področju, zelo zanimivi in poučni ter jih kot dragoceno življenjsko popotnico nosim s seboj.

Kje se je rodil oz. rojeval tvoj duhovniški poklic? Si morda pomislil tudi na red manjših bratov - glede na svoje ime in zavetnika sv. Frančiška?

V tretjem razredu sem začel ministrirati. Takrat so nekateri sošolci začeli govoriti: »Ti boš župnik.« To me je precej motilo in sem sam pri sebi rekel: »To jaz ne bom.« Bil sem precej tih in se nisem hotel nikjer izpostavljati. Nikakor si nisem mogel predstavljati, da bi bil »župnik«, ki mora pred veliko množico pridigati, prepevati in voditi obrede. Dovolj mi je bilo, da sem bil ministrant, ki sem duhovniku pri maši prinesel, kelih, vino in hostijo in pozvonil, kadar je bilo treba. Vendar se je po nekaj letih zgodilo, da sem bil imenovan za »šefa ministrantov« in sem začel delati razpored ministriranja, vodil vaje za ministrante pred večjimi prazniki, imel nagovor ob sprejemu novih ministrantov. Vsako leto sem tudi šel na duhovne vaje za ministrante, ki so jih navadno

vodili bratje Frančiškani v Mariboru ali v Nazarjah. Eno leto sem bil tudi na poletnih duhovnih vajah oziroma počitnicah v Martinščici na Cresu. Odločilen dogodek pa se je zgodil na duhovnih vajah v Nazarjah v zimskih počitnicah, leta 1983. Takrat sem v popoldanskem premišljevanju ob Svetem pismu zelo jasno zaslišal notranji glas, ki mi je povedal: »Ti boš moj duhovnik.« To sem zaznal tako jasno, da sem vedel, da je resnično. Zvečer sem se najavil voditelju duhovnih vaj na pogovor in mu razložil, kaj se mi je zgodilo. Vprašal sem ga, kaj naj naredim? Rekel je, da mi ni treba nič posebnega narediti. Naj samo ostanem »normalen«, običajen. Kajti, če je glas od Boga, me ne bo zapustil in me bo sproti usmerjal, kaj naj naredim. Spomnil me je, da moram najprej končati osnovno šolo, potem pa se vpisati na srednjo šolo. (Takrat je bil čas usmerjenega izobraževanja in so bile vse štiriletnje srednje šole primerne za nadaljevanje katerokoli smeri študija.) Ker me je zanimalo kmetijstvo in veterina, mi je ponudil, da lahko pridem v Kamnik, kjer je veterinarska srednja šola, stanoval pa bi lahko v dijaškem semenišču, ki so ga imeli Frančiškani. Poletne počitnice bi lahko preživel v različnih državah in se tam učil tujih jezikov. Po končani srednji šoli pa bi se vpisal na Teološko fakulteto, kjer bi po šestih letih študija in še kakšnem vmesnem letu noviciata bil posvečen v duhovnika.

Ko sem začel seštevati leta šolanja, študija in noviciata, sem naračunal dvanajst let in pol. To je bilo samo dve leti manj, kot sem jih takrat imel jaz. Torej še skoraj eno celo dotedanje življenje bi moral hoditi v šolo. To se mi je zdelo občutno preveč. Obenem pa sem imel občutek, da mi voditelj duhovnih vaj niti preveč ne verjame ali da se mu ne zdi nekaj posebnega, da mi je Bog povedal, da bom duhovnik. Nekoliko razočaran sem odšel spat.

Nadaljeval sem »normalno« življenje, se po osnovni šoli vpisal v Srednjo kmetijsko šolo v Rakičanu, ki je bila dovolj blizu doma, da sem se vozil z avtobusom ali kolesom in mi ni bilo potrebno biti v semenišču ter počasi pozabljal na tisti Božji glas, ki mi je povedal, da bom duhovnik. Vključeval sem

se v življenje mladih, obiskoval mladinska verska srečanja in sprejel tudi kakšno vodilno vlogo v vaški mladinski skupini, saj me je vendarle od časa do časa spreletela misel: »Ko boš duhovnik, ti bo prišlo prav, če boš znal povezovati mlade, jih nagovoriti in voditi.«

V srednji šoli sem vsako leto obiskal poletni Teden duhovnosti za mlade. Po četrtem letniku pa sem imel toliko različnih dejavnosti, da sem zamudil prijavo na vse temine. Bil sem vpisan na Biotehniško fakulteto in za september sem imel poziv za služenje vojaškega roka. Pred tem sem hotel opraviti duhovne vaje. Našel sem samo še en termin osebno vodenih duhovnih vaj v Stični. Prijavil sem se in šel. In tam se je zgodilo ponovno. Bog mi je dal čutiti in spoznati, da računa name kot duhovnika in mi zagotavlja svojo ljubezen. S tem zagotvilom sem šel na Kosovo, kjer sem eno leto služil vojaščino. Zaradi razdalje in slabih možnosti komunikacije sem moral prekiniti vse stike z vsemi, ki so bili doma in so mi bili zelo dragoceni. Izkusil sem, da Bog drži obljubo: »Ne boj se. Jaz sem s teboj. Dovolj ti je moja ljubezen.«

Po končani vojaščini sem šel na tridnevne duhovne vaje, da bi naredil razlikovanje ali me Bog kliče v redovništvo ali med škofijske duhovnike. Bližu mi je bila Frančiškova duhovnost zaradi krstnega zavetnika in zaradi frančiškanov, ki sem jih poznal, blizu mi je bila tudi jezuitska duhovnost po duhovnih vajah in meditaciji, v katero sem bil uveden na njihovih duhovnih vajah. Vendar je bila odločilna beseda Svetega pisma, ki me je potrdila v odločitvi: »Vi pa ne zapuščajte svojega zbora.« Prepoznal sem, da sem vendarle bil ves čas temeljno povezan z duhovnostjo škofijskih duhovnikov in zato sem se odločil za vpis v škofijsko bogoslovno semenišče.

Kaj ostaja iz let po mašniškem posvečenju? Morda kakšna beseda o študiju v Rimu?

Šestletni študij v bogoslovnem semenišču je hitro minil, saj je bil poleg znanstvenega, filozofskega in teološkega poglobljanja povezan z živl-

jenjem in spoznavanjem mnogovrstnih področij pastoralnega delovanja. Kot kaplan sem bil poslan v župnijo Šentjur pri Celju in kmalu ugotovil, da je kateheza zelo lepa in obenem zahtevna dejavnost. Ko me je čez eno leto g. škof povabil na pogovor in me vprašal, če sem pripravljen nadaljevati študij in izpopolniti katero področje, sem mu odgovoril, da sem v skladu z njegovo presojo pripravljen poglobiti študij s področja katehetike. Rekel je: »Prav. Ko bo možnost in potreba, vas pokličem.« Čez eno leto me je g. škof poklical in povedal, da grem na študij v Rim in naj se začnem učiti italijanščino, ker bodo vsa predavanja v italijanščini. Tisto poletje sem vozil v avtomobilu kasete italijanščine, vendar od njih ni bilo nobene koristi. Jeseni sem se vpisal v tečaj italijanščine v Rimu in oktobra s precej pomanjkljivim znanjem jezika začel obiskovati predavanja. Bilo je trdo delo, ko sem popoldne prevajal obsežna italijanska besedila. Vendar je bilo vsak dan lažje. Dragoceno mi je bilo srečevanje s profesorji in študenti iz vsega sveta in se z njimi pogovarjati o pastoralnih in katehetskih izkušnjah iz njihovih kulturnih okolij. Po dveh letih študija sem se vrnil v Slovenijo in deloval najprej kot profesor Vere in kulture na Škofijski gimnaziji Antona Martina Slomška, bil ravnatelj Slomškovega dijaškega semenišča in nekaj let asistent na Teološki fakulteti.

Danes si odgovoren za katehezo na narodni ravni - kakšni so bili tvoji kateheti, česa se spomniš iz svojih veroučnih ur?

Spominjam se mnogih katehetov. Prva leta je to bila s. Mirjam, ki je vedno prinesla neko sliko s svetopisemskim motivom in ob njej razlagala zgodbo, včasih je predvajala tudi film o kakšnem svetniku. Spomnim se, da je to bil zahteven tehnični zalogaj. Potrebno je bilo zatemniti okna, nastaviti predvajalnik, ki je vrtel filmski trak, ki se je velikokrat strgal ali zamotal. Vendar smo vedno z zanimanjem sledili vsemu, kar nam je govorila ali pripravila, ker smo čutili, da to dela z veliko ljubeznijo do nas in do Jezusa. V višjih razredih so imeli katehezo kaplani, ki so imeli zelo različne pristope. Najbolj mi ostaja v spominu njihova potrpežljivost z nami, ki je bila velikokrat na preizkušnji.

Ker je tema številke ravno razumnost - za katero svoje dejanje ali dejanja bi rekel, da so bila modra?

Popolno zaupanje Bogu, da bo sproti pokazal, kateri korak naj naredim in mi dal tudi moč, da ga bom zmogel.

Kaj se ti zdijo glavni poudarki kateheze? Kaj bi si želel v prihodnje na katehetskem področju ali pa v Cerkvi na slovenskem?

Kateheza želi pomagati posamezniku, da bi se lahko odločil za Boga in ostal z njim. Spo-

znavanje verskih resnic in cerkvene zgodovine nekaj pomagajo k temu. Poznavanje in obhajanje zakramentov tudi. Tudi vzgoja za dobrodelnost je dobrodošla. Odločilna pa se mi zdi odločitev posameznika, da sprejme Boga za resnično počelo svojega življenja. Tega gotovo ne more dokončno narediti otrok pri prvem obhajilu, tudi ne mladostnik pri birmi. To je dogajanje vsega življenja. Zato sem prepričan, da se kateheza lahko dogaja samo v družini oziroma v tesnem sodelovanju z njo. V družini starši preverjajo in potrjujejo svojo vero v Boga, jo živijo v obhajanju praznikov in vsakodnevnem odnosu z Bogom ter v to vključujejo tudi otroke in stare starše. Župnijska kateheza naj bi bila v glavnem pomoč staršem pri življenju in posredovanju vere znotraj njihove družine. Ponekod se je to letos v času posebnih razmer in kateheze na daljavo zelo lepo uresničevalo.

Počitnice navadno preživljaš na pustolovskih počitnicah, npr. v Narniji. Kakšna anekdota s počitnic ali potovanj?

Počitnice vedno jemljem kot nadaljevanje pustolovščine življenja z nekaj manj vsakodnevnih obveznosti. »Narnija« je sinonim za počitnikovanje s prijatelji na morju, kjer smo ob Zgodbah iz Narnije luščili njeno versko sporočilnost in pripravljali počitniške programe za otroke in mladino.

Ti je epidemija zmešala štrene glede letošnjih počitnic - kako jih boš preživel?

Letos bodo počitnice v mejah možnega. Nimam posebej izdelanega načrta, predvidevam pa raziskovanje po Sloveniji, najbrž s kolesom.

Kakšna misel za mlade ...

Ne bojte se! Bog je z nami. Karkoli počnete, ne odrivajte Boga iz tega dogajanja. Bog razume tudi greh in želi biti zraven, da vas potolaži, ko mine veselje in vam obveže rano, ko začne boleti.

Pogovarjala se je Fani Pečar

Razum + vera = mir

»Najlažje je obsojati. Veliko težje je razumeti. Razumevanje zahteva sočutje, potrpežljivost in pripravljenost verjeti, da tudi dobra srca včasih izberejo slabe metode. Ko obsojamo, se oddaljujemo od sebe in drugih ljudi. Ko razumemo, rastemo,« je zapisala Doe Zantamata. Misel se mi zdi tako primerna za ta čas, ki je žal pokazal, da razumevanja v naši družbi kot takšni ni dovolj.

Epidemija je za nami, virus ostaja med nami, zgodbe, ki smo jih doživljali v teh dneh pa so tako zelo (p)osebne. Sedaj je večkrat slišati: »Predobro smo jo odnesli.« A sama vendarle mislim, da je vsak med nami prispeval velik in pomemben delež, nekateri pač niso zmogli do konca in so začeli obsojati. V času, ko vsak lahko reče, kar želi, to celo napiše, in v času, ko izobrazba in omika nista cenjeni, ampak je pomembno, da se znajdeš in da si proti, taka družbena klima ni presenečenje. Mediji in socialna omrežja so postala vojna polja in v času karantene sem se omejila in se zatekla v naravo, v gozd, k cerkvi na hribu ... Zakaj?

Sama se večkrat zgubim v svojih mislih, predvidevanjih, človeških vsemogočnih načrtovanjih in ujamem v past. Tudi tokrat je bilo tako – strah pred virusom me je ohromil, kaj če ga jaz prinesem v hišo, kaj če kdo ... Ne bom nadaljevala, ker se misel zaključí v onostranstvu. A Bog nam pošilja na pot prijatelje in br. Metod Benedik mi je v pogovoru, ko sem bila res v stiski, dejal: »Mateja, tudi če se bo to zgodilo, ti ne boš kriva.« To je bilo zame odrešilno in odprlo mi je še eno vprašanje – od kod mi ta prevzetnost, da je vse v mojih rokah, da imam na vse tako velik vpliv? Vse svoje skrbi sem mlela na poteh, ki so me vodile na Osol-

nik, to je hrib, ki ga gledam skozi okna naše hiše in je hrib, kjer so tudi moje korenine. Tja gor sem se povzpela vsak dan, doživljala slovo zime, prebujanje narave, slišala kukavičje petje, videla zajčka in srne, pa tiste plazeče živalce, ki jih ne maram, doživela veliko noč, se zahvaljevala za tri rojstne dneve, se na poti navzgor večkrat jezila, navzdol pa veselila, vsekakor pa domov prišla drugačna. Tudi sv. Mohor in Fortunat sta postala moja prijatelja, saj jima je posvečena cerkva na vrhu.

Moje romarske poti so bistrile moje misli – ko razumemo, res rastemo, kot smo prebrali v uvodni misli, toda pri koronavirusu marsičesa ne razumemo, ne vemo, ugibamo – zato je prostor za strah in manipulacije tako velik. Sama vem, da razum ni dovolj, da v tako težkih situacijah, čeprav so bili naši želodci polni, a so na plano prišle druge stiske, ne zmorem brez vere. Slovenija je bila spet v mnogih pogledih blagoslovljena, na mnogih hribih, ki so posejani s cerkvami, smo vsak zase sklepali roke in molili ter prosili, molili smo v družinah in prosili Boga za milost, ki nam je bila dana. Nismo obsojali, le zaupali v človeško razumnost in računali na Božjo pomoč ter tako ostajali mirni. Razum + vera = mir. Ta formula se mi je utrnila na eni od mojih romarskih poti na Osolnik in je povzetek mojega korona časa, ki je bil, ko zdaj gledam nanj, težak, a resnično blagoslovljen.

Mateja Feltrin Novljan

Moja sveta kava ...

Kava diši ... kava ima aromo, ampak njen okus ... hm, okus? Ne, kava nima okusa, kava ima značaj, kava ima hrepenenje! Kava si tako kot jaz želi biti ljubljena, kljub temu da greni, da v sebi nosi veliko grenkobe ... Moja draga sveta kava, od tebe pričakujem, da mi boš dala energijo, ki je moje ubogo telo ne premore (veš, svojemu telesu ne morem vedno zaupati). Ampak najprej moram požreti tvojo grenkobo.

Tako sva si podobni; kava, v tebi vidim svojo boginjo ... Tudi jaz nosim grenkobo v sebi, veliko grenkih misli, zato mi tako prija tvoja grenkoba, ker ti si res upaš biti grenka, ti si upaš sloveti po tem, da si grenka, mnogi te zaradi tega zavračajo, ampak tistim, ki te sprejmejo vase daješ moč, da vzdržijo koncentracijo na izpitu po neprespani noči; da vzdržijo 13 ur nasmeškov, pomnjenja naročil in nešteti korakov od šanka do mize, s tabo, o sveta kava, noge zdržijo vedno novi korak.

O Kava, boriš se ob moji strani, ko me telo z nizkim pritiskom dan za dnem vlači k tlom in se vleče od počitka do počitka, od umirjanja k umiranju. Takrat moje srce spodbujaš, da bije hitreje, kri preganjaš, da hrani moje ude in moje depresivne možgane prepričuješ, da je tudi navaden dan lahko vznemirljiv, ko izpodrivaš njihov večni kortizol.

Prepričuješ me, da zmorem, takrat ko se mi zdi življenje nemogoče in sama sebi le kot smrdljiva »štumfa« polna lukenj, znoja, glivic, prahu in las ... saj je nekdo z menoj hodil kar bos po zanemarjenem stanovanju. Pomagaš mi celo pri tem, da se dobesedno »spucam« svojega sranja, da lahko moje telo izloči, se poslovi od vsega, kar je zanj preveč, neuporabno, celo škodljivo.

Sveta kava, vse lastnosti božanstva imaš, le eno ti manjka ... nisi zanesljiva. Včasih me narediš živčno ... včasih me izčrpaš ... zaradi tebe se tresem in drgetam ... zaradi tebe ne morem več nadzorovati niti svojih misli, ki se nizajo ena čez drugo v silovitem viharju. Zaradi tebe dobim temne podočnjake in blede kožo; roke so lepljive zaradi mrzlega potu ... in tesnoba, ki jo vsadiš v prsih ... neritmično nabijanje srca ...

Kava, res sva si podobni. Obe sva en kaos. Je kaos lahko božanstvo? Sem si izbrala kaos za svojega boga in vanj zdaj zvesto, samopožrtvovalno in neusmiljeno zaupam?

Želim si biti ljubljena. Želim si, da me ima kdo rad. In to hrepenenje po ljubezni je lahko zelo kaotično. Kako naj vem, da te res ljubim in ne le potrebujem; kako naj vem, ali se resnično žrtvujem zate, ali le sebe kaznujem in se sovražim in potem v meni na skrivaj kot tumor raste zamera, ker trpim zaradi tebe...?

Ali me Bog res ljubi takšno, kot sem?

Ali Bog res vidi vse grdo in nagnusno in si me vendar želi objeti, stisniti k sebi?

Ampak zakaj se moram potem spremeniti, če hočem priti k Njemu? Zakaj me On hoče spreminjati, preobraziti, ne poučiti, če me pa ljubi takšno, kakršna sem!

Želim Mu biti blizu, želim si steči k Njemu in se Mu priviti na srce, pa si ne upam, ker vem, da tega nisem vredna. Si res moram prislužiti biti Tvoja ljubljena hči, Oče naš? Ali sploh smem biti tako provokativna, Oče?

Kdo je postavil prepad med naju? Ti, ko si me od sebe poslal v ta svet, kjer Te je včasih tako težko, nemogoče videti?

Pa vendar me je moja sveta kava počasi pripeljala do Tebe.

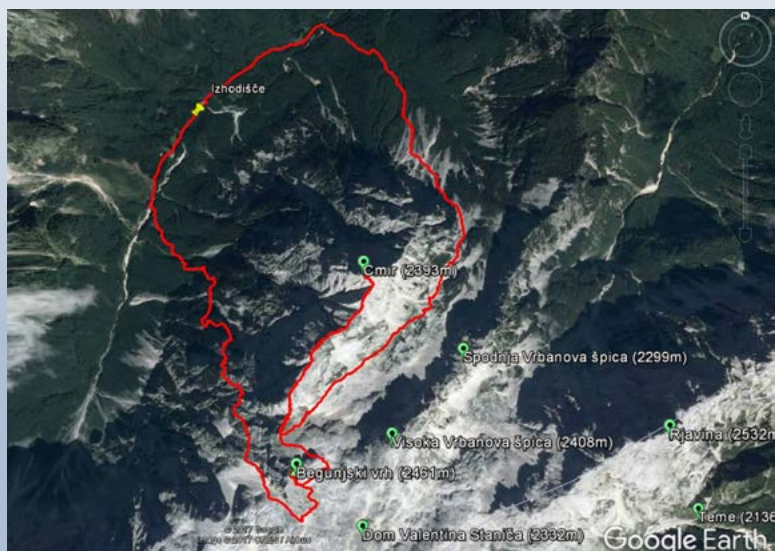
Begunjski vrh in Cmir

Begunjski vrh in Cmir spadata med naše višje vrhove, ki pa sta zaradi neposredne bližine Triglava precej spregledana: na Begunjski vrh se večina ljudi vzpne tako mimogrede, ko prenočuje v bližnji Staničevi koči na poti na Triglav, Cmir pa v glavnem sameva. Prav zaradi tega pa sta vrhova nekaterim redkim, ki si želijo tudi malo več samote, zelo privlačna.

Krožna tura, ki jo bom opisal, ponuja prav vse: zahteven vzpon, veliko višinsko razliko, plezanje po zavarovani plezalni poti (klini in jeklenice), iskanje prehodov v brezpotju, spuščanje po najdaljšem melišču v naših Alpah in še kaj sem najbrž izpustil. Tura je tudi dolga in naporna z veliko višinsko razliko, v zgodnjem poletju pa lahko naletimo še na snežišča pod Begunjskim vrhom. Vse to pomeni, da ni za začetnike, ti naj se nanjo odpravijo s kom, ki je tem že bil, tisti z manj kondicije pa naj razmislijo o prenočevanju v bližnji Staničevi koči.

Izhodišče je znani Aljažev dom v dolini Vrat. Ko preko Mojstrane pridemo do njega, se nam pogled običajno takoj usmeri v čudovito Severno steno Triglava, ki jo zremo v vsej njeni mogočnosti, no in pri tem zlahka prezremo, da se nahajamo neposredno pod vrhom Cmira in pod njegovimi prav tako mogočnimi stenami.

Za vzpon izberemo Tominškovo pot, eno izmed klasičnih dostopov proti triglavskim višinam. Po njej prečimo pobočja Cmira in Begunjskega vrha in se kar strmo vzpenjamo dokler se pot ne združi s potjo Čez prag. Nadaljujemo proti Staničevi koči in po občutku zapustimo pot, ko vidimo, da nam je Begunjski vrh, ki ga imamo na levi, dostopen z iskanjem prehodov po brezpotju. Z vrha so čudoviti razgledi predvsem na Triglav, ki je pred nami v vsej svoji lepoti in na vrhove na drugi strani Vrat: od Stenarja, Dolkove Špice, do Škrlatice in naprej. Z Begunjskega vrha se spustimo proti Staničevi koči vse dokler ne naletimo na označeno pot, ki vodi do Cmira. To je tudi mesto, do katerega se bomo s Cmira vračali, sam Cmir pa dosežemo po dobri uri in pol zavarovane poti, ki nudi plezanje tudi

Vrh: Begunjski vrh (2461 m) in Cmir (2393 m)

Izhodišče: Aljažev dom v dolini Vrat (1015 m)

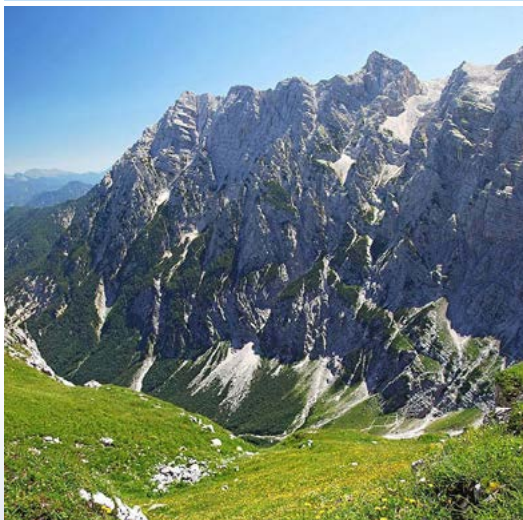
Višinska razlika po poti: 1700 m

Dolžina vzpona: 7 h, sestop 5 ur

Zahtevnost: zelo zahtevna označena pot, brezpotje

Oprema: obvezna je uporaba samovarovalnega kompleta in čelade

Primeren čas: julij - september

v sestopu. Če si želimo krajše ture, lahko Cmir na tej točki tudi izpustimo, kar nam bo prihranilo cca 3 ure.

Orientacijsko najtežji del je najti pravi prehod v dolino za Cmirom, prehod sam pa ni tehnično zahteven. Ob spuščanju nas bodo kmalu pričakalo dolgo melišče, ki močno olajša spust v dolino, zahteva pa obilo pozornosti in tudi davek na čevljih. Izhodišče, Aljažev dom, dosežemo tako, da se držimo kolikor se da levo in ko pridemo v dolino nas običajno čaka še nekaj pešačenja po cesti do izhodišča.

Kdor prehodi to pot si lahko čestita, da je namazan z vsemi žavbami, ki pritičejo prave-mu gorniku. Utrujene noge pa bodo prihodnji dan še spomnile na zavidanja vredno turo.

br. Matej Nastran

Izkušnje iz bolnišnice v Bergamu

Sem br. Michael Moreira in prihajam iz Zelenortskih otokov (Capo Verde). Sem kapucinski ponovinec in sem že tretje leto zapored na redovni vzgoji v Milanu, skupaj z vašimi ponovinci: br. Domnom, br. Jožefom in br. Ambrožem. Z zadnjima dvema sem trenutno v tretjem letniku ponoviciata, katerega sestavni del je tudi večmesečna izkušnja v enem izmed bratstev severne Italije, kamor je poslan vsak sam. Z vami želim deliti svoje izkušnje zadnjih štirih mesecev v bolnišnici, v Bergamu, v kateri je navzoče tudi naše kapucinsko bratstvo. Sama izkušnja, bi lahko rekel, je bila zares eksistencialnega pomena, saj je v meni pustila vidne in konkretne spremembe, ravno v stiku z boleznijo. Ob njej je moč začutiti trpljenje vsakega posameznega pacienta, kar ne pomeni, da je s tem že konec vsakega upanja, ampak nasprotno. Mislim, da

je to lahko le še en dokaz več za vse nas, ki nam sporoča, da ima življenje tudi nek drugi vidik. To nam lahko koristi in pomaga pri osebnem zorenju, da postanemo še bolj pozorni za preizkušane. Ob vsem tem se zavedam, da se ob bolezenskih situacijah poraja veliko vprašanj, katerih pa si morda nikoli nismo zastavili ali celo o njih razmišljali, saj se nam je prej zdelo vse bolj rožnato.

Prvi dnevi te izkušnje so bili v duhu uvajanja, cilj pa je bil ta, da bi počasi navezal prve stike z bolniki. Vendar pa na začetku vse to ni bilo najbolj enostavno, saj ni bilo vedno lahko najti načina, kako se jim približati. In zaradi tega sem se počutil kar malce nerodno, čeprav ne vem, na kakšne načine ali s katerimi besedami bi se jim lahko približal. Ob vsem tem sem se spomnil na Mojzesa pred gorečim grmom, pred Bogom, ki ga je prosil, naj gre do faraona, ne da bi vedel, kaj naj reče, toda Bog je premagal to oviro. Prav stik s trpljenjem vas lahko blokira ali pa vas lahko omeji v odnosu z bolnimi. Edini način za razumevanje te dinamike je, da prisluhnemo trpljenju, ki ga doživljajo bolniki. V nasprotnem primeru bi lahko ta izkušnja postala nekoliko grenka, žalostna, brez okusa, morda celo brez vneme.

V takšni dinamiki, kot je bolezen, je beseda, ki mi je pomagala v tej (pre)izkušnji, potrpežljivost, ki je vrlina, ki te postavi v popolno stanje za to dinamiko. Z nekaj truda sem jo uspel tudi osvojiti in spremljala me je do zadnjega dne moje izkušnje. Zrastel pa sem tudi v nekaterih drugih vrlinah.

Na začetku te poti, ko me je Gospod postavil v sredo med bolne, so obiski postajali vedno lažji v smislu, da sem bolj vedel, kako krmariti po tem morju s kompasom, da bi tako uspel biti blizu bolnikom. V različnih situacijah in okoliščinah me je Gospod uporabil kot orodje za trpeče v bolnici, saj sem jim prinašal evharistijo, jih poslušal, jih tolažil, obenem pa

sem jim pogosto izrekel nekaj besed tolažbe in včasih celo nekaterim njihovim družinskim članom. Poskusil sem se posvetiti vsem, brez rezerve, (npr. vprašam jih, kako so, povem jim, da je v bolnišnici po-

trebna potrpežljivost, mirnost in da naj imajo vedno pozitivne misli in celo šalil sem se, da jim jaz lahko dam nekaj svoje energije, ker je imam preveč). Bolni postavljajo veliko vprašanj, tako o veri, kot tudi o stvareh z vidika človeškosti. Pogosto so to zahtevna vprašanja in včasih nisem uspel najti vseh odgovorov. Drugi so prosili za nasvet in podporo pri bratih, ki so tukaj bolniški duhovniki.

Sama bolnišnica je razdeljena na sedem traktov. Vsak ima svoje specializacije. Obstajajo tudi ambulate, različne enote intenzivne nege. Meni so zaupali trakt pet, ki je razdeljen na štiri nadstropja. Kardiologija je v prvem nadstropju, srčna kirurgija v drugem, splošna medicina v tretjem in vaskularna kirurgija na koncu četrtega.

V tem času sem lahko videl različne občutljive situacije, ki so se dotaknile globine mojega srca, zaradi česar sem razmišljal o bistvu in smislu življenja in vse to želim deliti z vami, tako da bom opisal dve konkretni izkušnji.

Prva situacija je primer ženske, ki sem jo šel obiskat in s katero sva se tiho pogovarjala. Vse to pa, ne da bi ona vedela, da je nekaj mesecev pred smrtjo. Predlagal sem, da bi ji prinesel sv. obhajilo, predvsem pa sem imel namen biti ob njej. Bila je zelo spokojna na tisti dan. Po nekaj tednih me je poklicala njena

hči, ki mi je povedala, da je mama odšla v Očetovo hišo.

V drugem primeru sem imel opraviti z nekim gospodom, ki je že do takrat prestal več tveganih operacij, zlasti presaditev srca. Bil je človek močnega značaja, spokojen in odločen, saj je svoje aktualno zdravstveno stanje sprejel na najbolj miren način. Bil je napolnjen z močno vero, ki je bila v tistem trenutku veliko pričevanje zlasti za druge, celo za medicinsko in negovalno osebje. Žal se je pozneje okužil z virusom Covid-19, a si je kljub temu opomogel.

V tukajšnjem bratstvu sem se dobro znal, saj sem se počutil zelo dobrodošlega. Gre za živo družbo, bratje so različnih starosti. Vsak ima svoj značaj, vseeno pa je moč začutiti bratsko slogo in vedrino. Uspelo mi je priti v običajni ritem, ki ga sestavljajo molitev, bratstvo in bolniška pastoralna dejavnost.

Toda vprašanje, ki se tu morda postavlja je, kaj vse sem odnesel od te izkušnje? Pomagala mi je iti ven iz samega sebe s tem, da sem spoznaval bolečino drugih. Počasi sem začel prepoznavati, kaj naj bi zares pomenilo

trpljenje. Spremenil sem svoj pogled na življenje, ki je bolj preprost/človeški. Prepoznati križanega v bolnem, to je edino trpljenje, ki je rešilo svet, saj je za nas dalo življenje. Spustiti svoj zid/ščit, to pomeni odstraniti „masko“ in se soočiti z resničnostjo. Nazadnje mi je izkušnja pomagala pri osebnotnem zorenju v še globlji človeškosti. To me je pripeljalo do še večje doslednosti v odnosu s samim seboj. Postal sem bolj preudaren, bolj človeški in dovzeten za trpljenje bližnjih. Duhovno mi je služilo, da sem nekoliko poglobil mojo vero, kar se je zgodilo tako, da sem še bolj zaupal Gospodu, mu stalno izročal svojega Duha. Ob tem prepoznavam še globlji pomen evharistije.

Na osebnotni ravni se je po vseh teh intenzivnih dogodkih v moji naravi in temperamentu zgodila neka pomembna sprememba. V meni se je še bolj razvila razsežnost naše kapucinske karizme, ki pa je sestavljena iz različnih dimenzij, od katerih je zelo pomembna dimenzija misijonarstva. Ta izkušnja me je prisilila, da izstopim iz svojega udobja in vstopim in se soočim z resnično in konkretno situacijo.

Ta trenutek se zahvaljujem vsem vzgojiteljem za priložnost te izkušnje rasti za mojo duhovno, človeško, kapucinsko in misijonsko plat. Brez njih to ne bi bilo mogoče.

Če bi moja vera zmogla premakniti gore, bi lahko ozdravil vse bolne... Vseeno se pa zavedam dejstva, da je le ta še majhna. Verjamem pa, da se je tudi nje posluževal Gospod, ki ima edini moč, da ozdravi vse bolne, tako telesne kot duhovno potrebne ozdravitve, skratka vse tiste, ki verujejo vanj. Morda bi se lahko ponašal z opravljenim, da bi s tem kazal na svojo vero, toda brez roke, ki prihaja od zgoraj, to ne bi bilo mogoče.

Sem pa prepričan, v koga sem položil svojo vero.

Br. Michael Moreira

Odločitev za redovni poklic

Ko sta učenca vprašala Jezusa, kje stanuje, jima je odgovoril: »Pridita in bosta videla« ... Evangelist Janez, eden izmed njiju, je zelo natančen v zapisu tega srečanja, kajti zapisal je celo uro, kdaj se je to zgodilo. Takole pravi: »Bilo je okrog desete ure.« Tudi sama se rada spominjam prvih trenutkov srečanj z Jezusom, kje in kdaj so bili ... Neverjetno dobro sem si zapomnila vse do potankosti.

Starši me niso vzgajali v veri in o Bogu oziroma z njim se pri nas doma ni govorilo. Mama je sicer nosila v sebi zavest, da bi bilo mogoče dobro, da opravim zakramente, saj si bom na ta način prihranila težave, ko se bom želela poročiti. Spomnim se tudi, kako sta ati in mami imela velike načrte glede mojega življenja, želela sta ga zadržati v svojih rokah. Ko gledam nazaj, vidim, da gotovo tudi zato, ker sta me dolgo čakala – polnih sedem let, in to v času, ko se o neplodnosti in zdravljenju skoraj ni govorilo. Ne vem, kdo je izmolil moje življenje!?

Spomnim se, da sem sveto obhajilo prejela z vrstniki, potem pa sem bila zelo neredna obiskovalka verouka oziroma sem ga kar nekaj let »špricala«. V letu, ko so se sošolci pripravljali na zakrament svete birme, me je zdaj že pokojni p. Franček, minorit, povabil bliže h Gospodu. Bogu hvala, da ni ubral utečenih poti, saj še zdaleč nisem izpolnjevala »pogovjev« za pristop k zakramentu. Pater Franček

je bil prav znan po tem, da je z mladimi gradil osebne odnos.

Spomnim se dveh ključnih dogodkov. Prvi je bil ta, da nam je pater pred birmo pripravil zelo lepo devetdnevnicco z asiškim križem. Vsak birmanec je za teden dni odnesel domov asiški križ in z družino molil ob njem in klical Svetega Duha. Ker do takrat še nisem videla staršev moliti, me je bilo sram, da bi ju povabila k molitvi. Vedela sta, da je čas devetdnevnice, nista pa vedela, da je pri nas doma križ, ker se nista udeleževala roditeljskih sestankov in hodila k sveti maši ... Vso pripravo sta mi prepustila in v hecu rekla, da naj to kar sama »zrihtam« z Bogom in župnikom. Vsi ti dogodki so me pripeljali v stisko, zato sem patru povedala, da bom ob križu molila sama, toda ne vem še, kako. Po pravici povedano, moliti nisem znala (rožni venec sem se naučila moliti v samostanu). Pater mi je ob tej priložnosti podaril Sveto pismo in me povabil, da ga vsak dan odprem in prebiram in da naj bo to moja molitev. Ja, in ta molitev me spremlja še danes in je mogoče najbolj »moja«, kajti preko nje se me Jezus še na poseben način dotika in me vabi v odnos. Pri sveti birmi mi je pater podaril knjigo Tudi ti lahko nasitiš lačne in v posvetilo napisal: »Ustvarjena si, da bi naredila nekaj takega in da bi bila nekaj takega, za kar ni bil ustvarjen še noben človek. V Božjih načrtih, v Božjem svetu zavzemaš prav svojevrstno mesto, mesto, ki ga ne more zasesti nihče drug. Tebi na pot življenja, da bi v tem uspela, želim, p. Franček ...« Svete birme se spominjam kot velikega dogodka, kjer me je Gospod nagovoril: pri sveti maši in preko posvetila, ki mi ga je zapisal pater v knjigo in mi je še danes dragoceno. Spomin mi sega tudi k pogovorom s prijateljico po birmi, k temu, kako sva druga drugo bodrili in si pomagali na poti iskanja Gospoda.

Drugi ključni dogodek je pa ta, ko so me bratje minoriti povabili na romanje z mladimi v Assisi in to dvakrat v času srednje šole. Ko sem vstopila v cerkev sv. Damjana in tam molila, sem naenkrat zagledala na križu obličje, ki sem ga opazovala v času devetdnevnic pred birmo. To je bil trenutek, ko mi je bilo čisto jasno, kaj Gospod želi od mene. Kar nisem mogla verjeti in zdelo se mi je, da sanjam in da to gotovo ni res.

Od tega težko opisljivega trenutka pa do konca odločitve je bilo v meni veliko bojev in nejasnosti, med boji tudi ran. Ta čas je bil zares naporen. Najtežje mi je bilo odločiti se, narediti izbiro: privlačila me je človeška ljubezen, saj sem bila zaljubljena do ušes, in Božja ljubezen. Pri odločanju za Božjo ljubezen se mi je zdel močan minus veliko nasprotovanje staršev, med nami je bila napetost, na trenutke se mi je zdelo, da se bo naša družina sesula v prah. Moj odhod od doma ni bil odhod z blagoslovom staršev, ampak dejansko pobeg, zaznamovan z lažjo, da si grem »rihtat« sobo, v kateri bom živela v času študija. Spričo vsega tega sem črpala moč iz srečanja z Gospodom v Assisiju. To izkustvo je bilo nepozabno in me je neprestano vznemirjalo in mi kazalo špranjo in novo možnost življenja.

V naši župniji so v tistem času delovale tudi Marijine sestre. Bile so mi zelo blizu, njihovo delo je bilo privlačno. Seveda sem bila radovedna in želela videti še druge redove. Ko sem prebirala knjige o njih in šla tudi od blizu pogledat, kako živijo, mi je bilo kristalno jasno, da so Marijine sestre tiste, kamor me kliče Gospod. Mogoče se sprašuješ, ko prebiraš ta zapis, kako to, da ravno one, ko pa nimajo nobene povezave s sv. Frančiškom. Tudi sama sem veliko premišljevala, zakaj me srce vleče k njim, toda danes vidim, da ima Gospod za vsakega izmed nas skrivnost

načrt, ki ga v življenju počasi odkrivaš. Papež Frančišek je v apostolski spodbudi Veselite in radujte zapisal nekako takole: sv. Frančišek, sv. Vincencij Pavelski in sv. Mati Terezija so imeli veliko ljubezen do Boga in bližjega in močno strast biti v službi bližnjemu. No, pa smo tam ... To je bistvo vsega tega, odtenki so različni, svetloba, oziroma klic, ki prihaja od Gospoda, je pa isti.

Ovir pri odločitvi za Gospoda je bilo veliko in bile so nenavadne, a dale so mi nove priložnosti in izzive, lahko rečem, da so me okrepile in me naredile močno. Vesela sem, da lahko kot Marijina sestra živim svoj redovni poklic. Z Gospodom sem pri različnih delih, od čisto preprostih vsakdanjih opravil doma do dela v vrtcu in pastoralni.

Klic in odločitev za Gospoda ni dana enkrat za vselej, nenehno sem na poti in se sprašujem, kaj bi lahko še naredila v življenju; toda pri vsem tem je najpomembnejše to, da izpolnim poslanstvo, ki mi je bilo zaupano pri krstu in ga živim v tesni povezanosti z Njim ter z barati in sestrami, ki so mi dani. Njegova brezpogojna ljubezen ostane zvesta. Ni lahko tako ljubiti, ker sem pogosto nemočna, toda v Njem dobivam moč, da zmorem ostati v odnosu z Očetom kot Njegova ljubljena hči, z brati in sestrami pa kot sestra in mati.

Bog daj, da bi tudi danes mladi prepoznali lepoto podaritve Gospodu v posvečene življenju, nam vsem, ki že hodimo za njim, pa naj da milost rodovitnega življenja, da bi »okolščine in maloštevilnost poklicev zmogli sprejeti z vedrino človeka, ki ve, da niso pomembni vidni uspehi pri delu, ampak zavzetost v zvestobi. Poraz ni v številčnem upadanju poklicanih, ampak v slabljenju duhovne pripadnosti Gospodu in lastni poklicanosti ter poslanstva«, je zapisal sv. Janez Pavel II.

s. Petra Mohorko

Bližnji potrebujejo nas, ne našega denarja

Skozi oči človeka 21. stoletja je bil sv. Frančišek vse prej kot razumen človek. Pa ne samo današnjega človeka. Tudi ljudje njegove dobe so bili prepričani, da mu manjka zdrave pameti. Spominjam se pogovora s sestro iz našega bratstva, kako živo je pripovedovala, kakšna so bila njena občutja ob prebiranju Frančiškovega življenja. "Človek je bil nor!" je vzkliknila.

Metanoia. Čudovita beseda, ki jo van Doornik lepo razloži v knjigi Frančišek Asiški - brat in prerok za naš čas. Metanoia 'zaznamuje potek globokih notranjih sprememb, zaradi katerih se prejšnje življenje razkroji, da postane nato harmonična celota na višji ravni'. Ta proces se začne v Frančišku še posebej nasilno. Nenehno ga preganja notranji nemir. Srečuje se z bivanjskimi vprašanji v katerih prepozna Boga razodetja. Bolj kot se obrača k Bogu, bolj spoznava, da je le Bog tisti, ki mu pomaga razumeti, kdo je Bog. Postopoma, a zelo vztrajno, se v tem procesu razvija njegova edinstvena duhovna povezanost s stvarstvom. Čuti, da se je v njem nekaj prelomilo. In to zmore ozavestiti. Zaveda se tudi tega, da ga bodo ljudje imeli za čudaka. Zaznate ta paradoks? Razumsko se je zavedal, da se ljudem zdi nerazumen.

Seveda pa kljub vsemu nije hudi notranji boj. Čuti, da ga privlačijo stvari, ki so ga nekdaj odbijale. Eden od trenutkov, ko se to oči-

tno pokaže, je, še danes famozno, srečanje z gobavcem. Razumsko gledano je dejanje popolni nesmisel. Zakaj poljubiti človeka, ki se mu izogiba vse, pri tem pa tvegati okužbo? A Frančišek je v njem zagledal samega Boga. In to je značilnost Frančiškovega značaja. Frančišek ne vidi tega, da bi bilo treba narediti dobro delo, temveč človeka, ki mu je treba pomagati. On noče dajati materialnih dobrin, podariti želi samega sebe.

Kako močan zgled nam je lahko v enem samem samcatem dejanju. Koliko naših naporov vložimo v dejanja, ki so postranskega pomena. V kakšen stres se pehamo, da bi našli najbolj primerno darilo, da bo skozenj razvidno koliko nam človek, ki ga bomo obdarili, pomeni. Hecno. Ves ta trud bi lahko vložili v nekaj pristnih minut več s človekom. Z bližnjim. In ja, tudi to od nas terja napor, trud. A je mnogo bolje unovčen.

In ta miselnost je Frančiška vodila. Več kot imaš, bolj se oddaljuješ od bistva. Zato je Frančišek za zmeraj izgnal denar iz svojega življenja. Pa ne samo denar. Staro življenje se je razkrojilo. Preteklost je mrtva. Neposredno spoznanje, jasna misel in njegova spontanost mu kažeta pot. Osvobojen od vsega tej poti sledi vse do zadnjega diha.

Mojca Špende

Pascalova stava

Naenkrat se zaveste, da imate na voljo veliko vsoto denarja. Kako ga boste oplemenitili? Pomagajmo si s podobo konjskih dirk, pri nas malo poznanih, pa vendar privlačnih, preplet moči in lepote, skladnosti narave in človeškega duha. Ali bi na primer ves svoj denar stavili na svojega favorita, ali pa boste bolj razumni in za vsak primer vložili še na njegovega tekmeča, prav tako zmagovitega vranca s še bolj zmagovitim jahačem?

Pred leti sem študiral ekonomijo in mi je med drugim ostalo to, da je osnovno pravilo pri odločanju o oplemenitenju kapitala razpršenost naložb. Večji del na glavnega aduta in potem še vsaj dva manjša dela kam drugam. Brez dvoma razumno ravnanje za varnejšo prihodnost. Če to ravnanje prenesemo na področje človekovih vrednot, bi stavnice lahko bile družina, država in religija. Razmislek bi bil tale. Zanesem na družino, če ta ne zmore več, je tu država in ko tudi tej zmanjka sape, mi pride na pomoč nebo. V glavnem bo vsak razumen človek zagovarjal tak razmislek in tudi religije mu bodo resnobno prikimavale. Ne pa tako Jezus Kristus. Božji Sin je namreč prišel in rekel: »Kdor daje prednost svojemu očetu in materi pa ženi, otrokom, bratom in sestram in celo svojemu življenju, ne more biti moj učenec.« Že kot otrok sem ga imel rad. Redno sem molil k Njemu. Tako kot mnogim

otrokom, ki imajo to srečo, da ga poznajo, je Jezus tolažba pred nepredvidljivostjo sveta, ki se kaže pred njimi. Otrok se mora prvič v življenju odpraviti naprej, v odraslo neznano. Na primer v veliko mesto v šolo. Spominjam se, da sem sam redno molil tudi za dobro ženo. Bog me je uslišal nas svoj način in mi dal brate. Otroška vera je iskrena, toda kaj ko je povit v vse, kar mu prihaja od zunaj: družina, šola in sošolci, prijatelji, družba. Ali je pri tem razumno pričakovati, da bo v takšni nepredvidljivosti sveta vse stavil na Jezusa? Sam sem takrat ostal razumen v očeh sveta in na vsakega od konjev stavlil po nekaj malega. Potem pa, hvala Bogu, počasi izgubil vse stave. Na križpotju kolovozov, sem se usedel v prašna tla in prečesal misli svojega srca. Blaise Pascal, v našem Clermontu rojeni matematični genij (1623), se je ob koncu svojega kratkega življenja ukvarjal predvsem z vprašanji vere v Boga. Znano je njegovo razmišljanje o zaupanju v Boga, ki lahko da obstaja ali pa ne. Razum tu ne more dati dokončne potrditve ali zavrnitve. Lahko pa pomaga pri odločitvi. Ta razmislek se imenuje Pascalova stava. Tisti, ki stavi vse na Boga, lahko vse izgubi ali pa vse pridobi. V primeru, da se zmoti, pravzaprav ni nič izgubil, prah ostal bo prah. Če pa je konj na katerega stavi, res zmagoviti, mu ne uide stoteren sad že tukaj na zemlji in neopisljivo bogastvo v nebesih. Tako, kot to obljublja Jezus. Morda je takšna stavnica preveč matematično hladna in nas ne nagovori v našem odnosu do Jezusa. Vseeno pa, dragi Frančiškov prijatelj in Frančiškova prijateljica, ali si že pogledal(a) koliko ti prinašajo stavnice, ki jih vlagas v različne bolj ali manj tvegane naložbe? Predvsem pa: Ali verjameš obljubi Jezusa, ki nam pravi, da je Bog, ki bo vedno z nami?

br. Mitja Marija Ponikvar

Poslanica papeža Frančiška
za 35. svetovni dan mladih 2020

»Mladenič, rečem ti: Vstani!« (Lk 7,14)

Dragi mladi,

oktobra 2018 je Cerkev s Škofovsko sinodo o mladih, veri in razločevanju poklicanosti začela proces razmisleka o vašem mestu v današnjem svetu, vašem iskanju smisla in namena življenja in o vašem odnosu z Bogom. Januarja 2019 sem se srečal s stisnjenimi vašimi vrstniki s celega sveta, ki so se zbrali v Panami na Svetovnem dnevu mladih. Takšni dogodki – Sinoda in Svetovni dan mladih – izražajo temeljno razsežnost Cerkve: dejstvo, da »hodimo skupaj«.

Vsakič, ko na tem potovanju dosežemo pomemben mejnik, nas Bog in življenje izzoveta, da začnemo na novo. V tem ste mladi strokovnjaki. Radi potujete, odkrivате nove kraje in ljudi ter pridobivate nove izkušnje. Prav zato sem za cilj našega prihodnjega svetovnega romanja, ki bo leta 2022¹, izbral Lizbono, glavno mesto Portugalske. V 15. in 16. stoletju so mnogi mladi, med katerimi je bilo veliko misijonarjev, iz Lizbone odšli v neznane dežele, da bi delili svojo izkušnjo Jezusa z drugimi ljudstvi in narodi. Tema lizbonskega dneva mladih bo: »Marija je vstala in se v

naglici odpravila« (Lk 1,39). Ti dve vmesni leti hočem z vami premišljevati dve drugi svetopisemski besedili. V letu 2020: »Mladenič rečem ti: Vstani!« (Lk 7,14) in v letu 2021: »Vstani! Izvolil sem te za pričo tega, kar si videl« (prim. Apd 26,16).

Kot lahko vidite, se isti glagol »vstani« pojavi v vseh treh besedilih. Ta izraz pomeni tudi vstajenje, prebujenje v novo življenje. Ta glagol se pogosto pojavlja v spodbudi Christus Vivit (Kristus živi), ki sem vam jo namenil po sinodi leta 2018. To vam Cerkev skupaj s sklepnim dokumentom ponuja kot svetilko, ki naj razsvetli vašo življenjsko pot. Iskreno upam, da bo pot, ki nas bo vodila v Lizbono, sovpadala z velikim naporom vse Cerkve, da bi zaživel v skladu s tema dvema dokumentoma in da bosta usmerjala poslanstvo tistih, ki se posvečajo pastoralnemu delu z mladimi.

Sedaj pa se obrnimo k letošnji temi: »Mladenič, rečem ti: Vstani!« (prim. Lk 7,14). To vrstico evangelija sem omenil v Christus Vivit: »Če si izgubil notranjo moč, sanje, navdušenje, upanje in velikodušnost, stopa pred tebe Jezus, kakor je stopil pred mrtvega sina vdove, in Gospod ti z vso svojo močjo Vstalega kliče: 'Mladenič, rečem ti: Vstani!« (št. 20)

¹ V aprilu 2020 je papež Frančišek zaradi pandemije korona virusa srečanje prestavil za eno leto naprej – se pravi, da bo naslednji SDM v Lizboni avgusta 2023.

Ta odlomek iz Svetega pisma nam pove, kako je Jezus ob vstopu v Nain v Galileji naletel na pogrebni spreved z mladeničem, ki je bil edini sin matere vdove. Jezus, ki ga je prizadela ženina srce parajoča žalost, je njenega sina čudežno obudil v življenje. Čudež se je zgodil po nizu besed in kretenj: »Ko jo je Gospod zagledal, se mu je zasmilila in ji je rekel: 'Ne jokaj!' Pristopil je in se dotaknil nosil. Tisti, ki so nosili mrtvega, so se ustavili ...« (Lk 7,13–14). Vzemimo si trenutek in premislimo te Gospodove besede in kretnje.

Sposobnost videti bolečino in smrt

Jezus pozorno gleda ta pogrebni spreved. Sredi množice razloči obraz žene v veliki bolečini. Njegova sposobnost videti rodi srečanje, vir novega življenja. Treba je le malo besed.

Kakšen je moj pogled? Kadar gledam stvari, jih gledam pozorno ali pa na hitro – tako kot preletim na tisoče fotografij ali družabnih profilov na svojem mobilniku? Kako pogosto smo očividci dogodkov, ne da bi jih kdaj zares doživeli. Včasih je naša prva reakcija, da fotografiramo z mobilnikom, ne da bi se sploh potrudili pogledati v oči vpletenih oseb.

Povsod okrog sebe, včasih pa tudi znotraj sebe, lahko vidimo prizore smrti: fizične, duhovne, čustvene, socialne. Jih v resnici opazimo ali samo pustimo, da se zgodijo? Ali lahko karkoli storimo, da bi obnovili življenje?

Mislím tudi na vse tiste negativne situacije, ki jih doživljajo ljudje vaših let. Nekateri stavijo vse na

sedanji trenutek in tvegajo svoja lastna življenja v ekstremnih izkušnjah. Drugi so »mrtvi«, ker čutijo brezup. Neko dekle mi je reklo: »Med svojimi prijatelji vidim manj želje, da bi se kam vključili, manj poguma, da bi vstali.« Na žalost se depresija širi tudi med mladimi in v nekaterih primerih vodi celo v skušnjavo, da bi si vzeli življenje. V koliko primerih vlada apatija, saj se ljudje pogreznejo v brezno trpljenja in obžalovanja! Koliko mladih joče, ne da bi kdo slišal njihovo prošnjo! Namesto tega srečujejo poglede raztresenosti in brezbriznosti s strani ljudi, ki hočejo uživati svojo »uro sreče«, ne da bi jih brigalo za kogarkoli ali karkoli drugega.

Drugi životarijo na površini. Mislijo sicer, da živijo, v resnici pa so notranje mrtvi (prim. Raz 3,1). Mogoče je, da človek pri dvajsetih svoje življenje živi v negativni smeri, ki ni vredna življenjskega dostojanstva. Vse je omejeno na »uživanje« in iskanje kančka zadovoljitve: minuto zabave, nekaj bežnih trenutkov pozornosti in naklonjenosti drugih ... Kaj šele vedno bolj rastoči digitalni narcisizem, ki prizadene tako mlade kot odrasle. Mnogi živijo tako. Nekateri so se prepustili materializmu tistih, ki se brigajo samo za to, da služijo denar in lahkotno živijo, kot da je to edini namen življenja. Na dolgi rok bo to neizogibno vodilo v občutje nesreče, apatijo in zdolgočaseno življenje z naraščajočo frustracijo.

Negativne vedenjske drže so lahko tudi posledica osebne polomije, ko se zdi, da nekaj, kar nam je bilo dragoceno, nekaj, za kar smo se zavzemali, ne deluje več ali ne daje zaželenih rezultatov. To se lahko zgodi na šolskem področju ali pri prizadevanju na športnem in umetnostnem področju ... Konec »sanj« nas lahko napolni z občutkom smrti. Toda neuspehi so del življenja vsakega človeškega bitja; včasih se izkažejo kot milost. Ni tako redko, da se nekaj, za kar smo mislili, da nas bo osrečilo, izkaže kot utvara, kot idol. Idoli nam vzamejo vse, zaslužnijo nas, v zameno pa nam ničesar ne dajo. Na koncu se zrušijo in za seboj pustijo samo prah in dim. Če neuspeh prispeva k temu, da se naši idoli zrušijo, je to dobra stvar, ne glede na to, koliko trpljenja prinaša.

Lahko bi opisali še več fizičnih in moralnih smrti, ki lahko doletijo mladega človeka, na primer: zasvojenost, kriminal, revščina ali resna bolezen. Toda, prepuščam vam, da presodite in spoznate, kaj se je v tem času ali v preteklosti za vas ali za nekoga, ki vam je blizu, izkazalo kot »smrtonosno«. Obenem pa upoštevajte, da je bil mladenič v evangeliju resnično mrtev, a je lahko zaživel, ker ga je videl Nekdo, ki je hotel, da živi. Enako se lahko zgodi tudi nam – danes in vsak dan.

Imeti sočutje

Sveto pismo pogosto govori o občutjih, ki so jih imeli tisti, ki so dovolili, da se jih je »v drobovju« dotaknila bolečina drugih. Jezus v svoji ganjenosti postane del življenja drugega. Njegovo bolečino vzame za svojo. Žalost matere je postala njegova žalost. Mladeničeva smrt je postala njegova smrt.

Vi, mladi, vedno znova kažete, da ste sposobni sočutja. Dovolj se je spomniti samo na vse vas, ki ste velikodušno ponudili pomoč, kadar so to zahtevale razmere. Nobena nesreča, potres ali poplava ne mine, ne da bi mladi prostovoljci priskočili na pomoč. Obširno vključevanje mladih, vključenih v varstvo okolja, prav tako pričuje o vaši sposobnosti, da slišite krik zemlje.

Dragi mladi, ne pustite, da bi vam ugrabili to rahločutnost! Vedno bodite pozorni na prošnje tistih, ki trpijo; naj vas ganejo tisti, ki jočejo in umirajo v

današnjem svetu! »Določene resničnosti življenja vidimo samo z očmi, očiščenimi s solzami« (Kristus živi, 76). Če boste znali jokati s tistimi, ki jočejo, boste našli resnično srečo. Toliko vaših vrstnikov živi v slabih razmerah in so žrtve nasilja ter preganjanja. Naj njihove rane postanejo vaše. Tako boste prinašali upanje v ta svet. Svojemu bratu, svoji sestri boste lahko rekli: »Vstani, nisi sam/-a,« in tako jim boste pomagali, da bodo spoznali, da nas Bog Oče ljubi, da nam Jezus ponuja svojo roko zato, da bi nas dvignil.

Stopiti naprej in »se dotakniti«

Jezus ustavi pogrebni spreved. Stopi bliže, pokaže svojo bližino. Bližina se tako spremeni v pogumno dejanje vračanja življenja bližnjemu. To je preroška gesta. Dotik Jezusa, Njega, ki živi, posreduje življenje. To je dotik, ki v mladeničevo mrtvo telo vlije Svetega Duha in ga vrne v življenje.

Ta dotik prodre v vsa bolečino in obup. To je dotik Boga samega, dotik, ki ga občutimo tudi ob pristni človeški ljubezni. To je dotik, ki odpira nepredstavljive vidike svobode, vrednosti, upanja in polnost novega življenja. Učinkovitosti te Jezusove kretnje se ne da meriti. Spomni nas na to, da zmore eno samo znamenje bližine, preprosto, a konkretno, prebuditi moč vstajenja.

Tudi vi, mladi, ste se zmožni približati stvarnosti bolečine in smrti, ki jo srečujete. Tudi vi se je lahko dotaknete in kot Jezus prinesete novo življenje. To je mogoče zahvaljujoč Svetemu Duhu, če se najprej vas dotakne njegova ljubezen, če vaše srce omehča izkustvo njegove dobrote do vas. Torej, če lahko čutite neizmerno ljubezen Boga do vsakega živega bitja – še posebno do naših bratov in sester, ki trpijo zaradi

lakote in žeje ali pa so bolni ali nagi ali v ječi – potem se jim boste mogli približati, kot se jim približa Jezus. Mogli se jih boste dotakniti, kot se jih Jezus, in prinesiti njegovo življenje tistim vašim prijateljem, ki so notranje mrtvi, ki trpijo ali pa so izgubili vero in upanje.

»Mladenič, rečem ti: Vstani!«

Evangelij nam ne pove imena tega mladeniča, ki ga je Jezus obudil v Nainu. To vsakega bralca vabi, da se poistoveti z njim. Tebi, meni, vsakemu od nas Jezus pravi: »Vstani!« Močno se zavedamo, da tudi kristjani pademo in da moramo vedno znova vstati. Samo tisti, ki ne hodi, ne pade niti se ne premakne. Zato moramo sprejeti pomoč Boga in narediti dejanje vere v Boga. Prvi korak je, da si pustimo vstati. Novo življenje, ki nam ga daje Jezus, bo dobro in vredno življenje, saj nam ga ohranja On, ki nas bo spremljal tudi v prihodnosti in nas nikoli ne bo izpustil. Jezus nam pomaga živeti to življenje na dostojanstven in smiseln način.

To življenje je v resnici nova stvaritev, novo rojstvo. Ni le oblika psihološke pogojenosti. Mogoče ste v času težav mnogi slišali, kako ljudje ponavljajo tiste »magične« formule, ki so danes tako moderne, formule, ki naj bi poskrbele za vse: »Moraš verjeti vase«, »Odkriti moraš svoje notranje vire«, »Zavedati se moraš svoje pozitivne energije« ... Toda to so samo besede; pri nekom, ki je v resnici »notranje mrtev«, ne delujejo. Jezusova beseda ima drugačno razsežnost;

seže neskončno globlje. Je Božja in ustvarjalna beseda, ki edina lahko mrtvega obudi k življenju.

Živeti novo življenje kot »vstali ljudje«

Evangelij nam pove, da je mladenič »začel govoriti« (Lk 7,15). Tisti, ki se jih je Jezus dotaknil in jih obudil k življenju, takoj spregovorijo in brez oklevanja ali strahu izrazijo, kaj se je zgodilo v globini njih samih: z njihovo osebnostjo, željami, potrebami in sanjami. Morda tega niso prej nikoli mogli narediti, saj so mogoče mislili, da jih nihče ne more razumeti.

Govoriti pomeni tudi stopiti v odnos z drugimi. Kadar smo »mrtvi«, ostanemo zaprti vase. Naši odnosi se prekinejo ali postanejo površinski, zlagani in hinavski. Ko nas Jezus obudi v življenje, nas »vrne« drugim (prim. v. 15).

Danes smo pogosto »povezani«, a ne komuniciramo. Nekritična uporaba elektronskih naprav nas lahko drži nenehno prilepljene na zaslon. S tem sporočilom se pridružujem vam, mladi, in z vami svetu dajem izziv za spremembo kulture, ki izhaja iz Jezusove besede »Vstani!«. V kulturi, ki želi osamiti mlade in jih potegniti v virtualni svet, razširjajmo Jezusovo povabilo: »Vstani!« To je povabilo k temu, da se odpremo za resničnost, ki je neprimerno večja kot virtualna. To ne pomeni, da zavrnemo tehnologijo, ampak da jo raje uporabimo kot sredstvo, ne kot cilj. »Vstani!« je tudi povabilo, da »sanjate«, da »tvegate«, da se »zavzamete za spreminjanje sveta«, da znova razplamtite svoje upanje in želje in da motrite nebo, zvezde in svet okrog sebe. »Vstani in postani to, kar si!« S pomočjo tega sporočila bodo mnogi zatemnjeni obrazi mladih med nami znova oživel in postali lepši od katerekoli virtualne resničnosti.

Če daš življenje, ga bo nekdo sprejel. Neka mlada žena je nekoč rekla: »Vstani s svojega kavča, kadar vidiš kaj lepega, in poskusi narediti enako.« Lepota prebudi strast. Če se mlad človek za nekaj ali, še bolje, za Nekoga zavzame, bo vstal in naredil velike stvari;

tisti, ki so bili mrtvi, bodo postali Kristusove priče in zanj bodo darovali svoje življenje.

Dragi mladi, kakšne so vaše strasti in sanje? Spustite jih z vajeti in prek njih ponudite svetu, Cerkvi in drugim mladim nekaj lepega na področju duha, umetnosti ali družbe. Ponavljam v svojem maternem jeziku – Hagan lio! Naj se vaši glasovi slišijo! Spominjam se nekega drugega mladega, ki je rekel: »Ko bi se Jezus ukvarjal samo s seboj, vdovin sin ne bi bil nikoli obujen.«

Obujenje je mladeniča vrnilo materi. V tej ženi lahko vidimo podobo Marije, naše Matere, kateri izročamo vse mlade našega sveta. V njej lahko prepoznamo tudi Cerkev, ki hoče z nežno ljubeznijo sprejeti vsakega mladega, brez izjem. Zato prosimo, da naj Marija posreduje za Cerkev, da bi bila vedno mati svojim mrtvim otrokom, da bi zanje jokala in prosila, da bi spet zaživele. V vsakem njenem otroku, ki umre, umre tudi Cerkev in v vsakem otroku, ki vstane, vstane tudi Cerkev.

Blagoslavljam vašo pot. In prosim vas, ne pozabite moliti zame.

Rim, Sveti Janez v Lateranu,

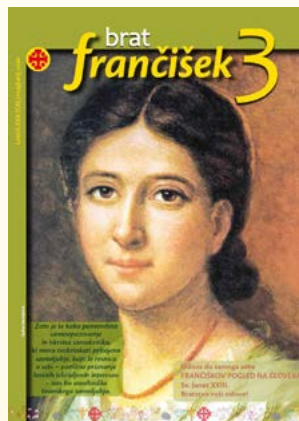
11. februarja 2020, spomin Naše Lurške Gospe Francišek

Prevedla: s. Mihaela Bizjak OSU, pregledali in uredili: Katoliška mladina, s. Magda Burger ND

**brat
francišek**
https://www.franciskani.si/?page_id=383

Še vedno se nahajamo v času, ki ga v novejši zgodovini še nismo doživljali. Čas izolacije zaradi koronavirusa je na glavo postavil vse dosedanje predstave o marsikaterem področju življenja, tudi o nas samih. Tokratna številka revije Brat Francišek govori ravno o tem, torej o odnosu do samega sebe. O njem razmišlja kapucinski br.

Iz naših družin

100-letnica krajevnega bratstva OFS Tolmin (1920–2020)

V nedeljo, 16. februarja 2020, smo v Tolminu praznovali 100 let od ustanovitve Tretjega reda sv. Franciška. Listino je 29. februarja 1920 izdal gvardijan franciskanskega samostana v Gorici (Kostanjevica) p. Albert Pirč. Praznovanje 100-letnice krajevnega bratstva OFS smo skupaj z brati in sestrami drugih krajevnih bratstev koprške škofije pričeli z molitveno uro pred Najsvetejšim v župnijski cerkvi. Po Franciškovem zgledu smo počastili Gospoda s serefranskim rožnim vencem in litanijami Imena Jezusovega. Sledila je slovesna sveta maša v zahvalo ob 100-letnici OFS in v čast sv. Francišku za blagoslov misijanskega leta, ki jo je ob somaševanju br. Primoža Kovarja OFMCap, br. Dominika Brusa, p. Janeza Kurbusa OFMConv in br. Marjana Potočnika OFMCap ter domačih duhovnikov vodil p. Mihael Vovk OFM. Br. Primož Kovar je v homiliji spomnil na nekatere temelje Franciškove duhovnosti, ki ostajajo vedno aktualni in jih moramo vedno znova poskušati živeti tako Franciškovi bratje in sestre kot tudi vsi kristjani. Poudaril je Franciškovo veselje in njegovo doživetje Boga, ki vodi zgodovino tudi vsakega posameznega človeka.

Pri sveti maši smo sodelovali bratje in sestre našega in drugih krajevnih bratstev. Bogoslužbo petje je vodila Maja Klanjšček, ob spremljavi Eve Klanjšček pa sta skupaj lepo zapeli Franciškovo Sončno pesem. Sledila je zahvala za vse, ki so skozi zgodovino našega bratstva živeli in ohranjali duha sv. Franciška. Ob tej priliki so nam bratje in sestre iz Pokrajinskega sveta koprške škofije darovali svečo in poudarili, naj nas spominja na vse brate in sestre sv. Franciška. Naj se ta luč da leč naokrog razplamteva in večno gori.

Ob zohodu smo delili spominske poudarice, praznovanje pa smo nadaljevali v župnijskem domu, kjer smo pripravili pogostitev. Ob prisrčnem in veselem klepetu se je druženje nadaljevalo do večera.

Sv. Francišek, ostani z nami in prosil za nas.

Irena Kenda OFS
Marinka Kenda OFS

Štefan Kožuh in o njem govori nova kateheza. Br. Miran Špelič pa predstavi sv. Frančiška in prenovo Cerkve. Predstavljeno je življenje božje služabnice Pauline Marie Jaricot, ki je ustanoviteljica Živega rožnega venca. Rubrika OFS nam predstavlja razpis natečaja za nov logotip OFS Slovenije in utrinek s prvega mednarodnega srečanja duhovnih asistentov OFS, ki se ga je iz Slovenije udeležil minoritski p. Danilo Holc. Povabljeni smo tudi k darovanju za hišo ostarelih, med znanimi člani Frančiškovega svetnega reda pa spoznamo sv. papeža Janeza XXIII.

O daru spolnosti lahko bereme v rubriki Mladi Frančišku, seveda pa je branje namenjeno tudi starejšim. V rubriki Pravičnost in mir pa se tokrat srečamo z odnosom OFS do finančne odgovornosti.

Razvedrilo obuja pozabljene spretnosti, tokrat pripravo mila iz milne osnove in iz koščkov mila, ki so ostali po uporabi. In seveda nagradno igro.

Vredno branja!

Vsebina 2. št. revije Med nami nadaljuje z razmišljanji o ponižnosti, tokrat z vidika zavedanja, da se vedno lahko naučimo česa novega, vendar samo znanje ni tisto, ki bi nam zagotavljalo tostransko ali onostransko srečo. Za sprejemanje novih znanj in modrosti je potrebna tudi ponižnost. O tem je povedal marsikaj dobrega p. Miran Špelič, profesor na teološki fakulteti v Ljubljani, urednik molitvene revije Magnificat, frančiškan, prevajalec ... P. Martin Kmetec se je poglobil v misli francoske filozofinje Simone Weil, ki

povezuje učenje z odnosom do Boga oziroma molitvijo.

V psalmu 119 so v 71. vrstici besede: Dobro je zame, da so me zadele nadloge, da se učim tvojih zakonov. Psalmist je pripravljen sprejeti Gospodovo postavo in nehati bloditi po svojih poteh, ki so ga pripeljale do hudih življenjskih udarcev. Spoznal je, da so Božje zapovedi dragocenejšje od ponudb tega sveta, zato se jih bo odslej držal.

Papež Frančišek Frančiškovim vedno pove kaj koristnega, tako se je leta 2017 srečal z udeleženci mednarodnega simpozija o dokumentu Dar duhovniške poklicanosti. Duhovniška formacija je na prvem mestu odvisna od Božjega delovanja v našem življenju in ne od naših dejavnosti

V Frančiškovem svetnem redu so čas izolacije izkoristili za prevod vodnika za encikliko Laudato si. Iz besedila lahko izluščimo veliko globoko frančiškovskih misli o tem, kako je potrebno skrbeti za to, kar nam je podaril Bog – za naš skupni zemeljski dom, ki ga preveč grobo izkoriščamo.

Minoritski provincial je razmišljal o filmu Frančišek in njegovi bratje, ki s(m)o ga nekateri gledali na velikonočni ponedeljek in imeli ob tem zelo mešane občutke.

Naše vedenje o duhu Assisija je osvežil p. Janez Šamperl, prav ta duh pa veje tudi iz pogovora, ki ga je opravil z dvema hrvaškima novincema v Assisiju in iz utrinkov lanskega romanja družin v Assisi.

MOLITVENA NAVEZA

za dobre družine in duhovne poklice

Kot so plezalci v gorah med seboj povezani z isto vrvjo, tako smo v molitvi povezani

Drage sestre in bratje, posebej tisti, ki se zvesto, z »isto vrvjo«, vsak dan, »srečujemo« pri molitvi za *Dobre družine in duhovne poklice*!

Naslovna slika nas spominja na to, kar zadnje čase doživljamo: okužba, bolezen, strah pred okužbo, smrt... Z eno besedo *pandemija korona virusa*, ki ogroža vse človeštvo.

Predlagam vam za branje prispevek pisateljice Carmen-Francesca Banciu na temo Korona virus. <https://www.dw.com/de/die-corona-weltrevolution/a-53003965>

Zdi se mi, da doživljamo revolucijo. Virus človeštvo prisili, da sebe vidi kot veliko skupnost, ki nujno potrebuje spremembe. Prisili nas, da razumemo, da smo kot del organizma soodvisni, potrebujemo drug drugega. Vsak narod in vsak posameznik, vsako bitje, bodisi mlado ali staro, so enako pomembni in potrebni v verigi, ki zagotavlja preživetje na planetu.

Že dolgo čutimo grožnje nevarnosti, ki jih lahko le delno poimenujemo, a ki vplivajo na vse nas: posledice globalizacije, staranje družbe, rast prebivalstva, izginotje biotske

raznoverstnosti, krčenje virov, podnebne spremembe, begunci zaradi vojn. Zdaj vemo, da globalnih težav ni mogoče izolirati ali rešiti na nacionalni ravni. Pomembno je tudi, da niti vlade, niti ekološka, verska ali politična gibanja ne dosežejo globalnih rešitev s totalitarnimi sredstvi.

»Korona« je naša učiteljica

Trenutno se izključevanje preprečuje z virusom. Toda izključitev ne pride v poštev v svetu, v katerem smo vsi soodvisni. Morali bi se naučiti tehtati veliko več kot izolirati se od tega, kar je potrebno, koristno in potratno. Korona je tudi v tem pogledu naša učiteljica.

V samo nekaj tednih je virus korone (SARS-CoV-2) začel revolucijo. Drobnost, nevidno, neuničljivo in hkrati krhko, subtilno bitje (sploh ne samostojno bitje), je uspelo prestrašiti ves svet, spraviti najmočnejše na svetlo na kolena in hkrati ogrožati naš obstoj.

Carmen-Francesca Banciu se je rodila v Romuniji. Od novembra 1990 živi v Berlinu kot svobodna pisateljica, piše za radio in časopise ter vodi seminarje za ustvarjalnost in ustvarjalno pisanje. V nemščini piše od leta 1996. Njen roman "Zbogom, tovariši in ljubljani!" je bil nominiran za nemško knjižno nagrado 2018. Njen roman "Vaterflucht!" bo kmalu izšel v angleščini.

Sili nas, da spremenimo svoje življenje, ki ga poganja grozljiv tempo.

Vse se je korenito spremenilo v samo nekaj dneh. Navade, potrebe, zahteve, vse je postalo relevantno. Vsi smo postali potencialni begunci. Le da ne moremo nikamor pobegniti od sebe.

Spodbujamo se, da ostanemo v svojem domu, da zaščitimo sebe in druge; spodbujamo se, pojdite notri, ostanite doma, dokler svet ne bo uravnotežen. Vztrajajmo, vadimo se v potrpljenju. Priznavajmo pomembnost preprostosti, kaj je v resnici pomembno, kaj je v našem življenju najbolj važno.

Vsak dan se učimo ceniti stvari, ki smo jih prej prezrli, zanemarili, pozabili ali so se nam zdele nepotrebne. Na primer, preživeti čas skupaj ali pa živeti v samoti, zaznati občutljivost življenja, da spet oživimo naša čutila, da upočasnimo svoje življenje. Na novo opredeliti in oceniti pomen dela, izobraževanja, študija, družbenih vezi, pa tudi bogastva, tistih stvari, s katerimi se ne trguje na borzi, da bi se počutili bolj obogateni. Ceniti vsakega posameznika. In še veliko več.

Hitro razumemo, da učinkovitost ne sme biti edino merilo za merjenje vrednosti življenja. Učimo se razumeti in ceniti čas in

kakovost življenja; poslušanje šušljanja listov, dežja, opazovanje spremembe svetlobe; čutiti vonj in barvo hrane, ceniti okus sveže kuhane hrane. Učimo se vrednotiti spontan nasmeh. In še veliko več. V procesu je torej množična čustvena oživetev za katero je do sedaj bolela naša družba.

Čas za nov začetek

Pred *koronsko dobo* smo hiteli in dirjali. Kar naprej smo doživljali kronično pomanjkanje časa. Čas se je zdel prekratek, tudi za varovanje okolja. Zaustavitev v skoraj vseh državah nas je prisilila, da je vse obstalo. Sedaj je čas, da ga namenimo sebi in okolju, čas za razmislek o novem začetku.

Zdravniki, negovalno osebje, tisti, ki skrbijo za čistočo mesta, proizvajalci in distributerji hrane in vsi, ki s svojim življenjskim delom omogočajo nadaljevanje vsakdana, so junaki dneva.

Ostali smo doma in če imamo modrost, da zdržimo sami, ne da bi pobegnili v Netflix & Co - za gledanje filmov - ampak da bi ponovno našli stik sami s seboj ter vzpostavili pristno in globoko komunikacijo z drugimi, bomo zelo kmalu prispevali k odgovorom in našli rešitve za krize. Do takrat pa vsepovsod pečemo kvašeni kruh. (Tudi NY Times je objavil recept za to.) Vrtičkamo, pospravljamo svoje omare, urejamo papirje, beremo, se učimo novega jezika, pojemo, rišemo in jokamo. In predvsem mislimo in ustvarjamo red v sebi. Končno pa mislimo in si oblikujemo načrte, da bomo vsi ostali zdravi in začeli znova.

Spomnimo se, da smo v istem čolnu. In reševanje čolna je možno le, če si prizadevamo za dobro skupnosti. Pomagajmo si, da to storimo.

Kdor se še želi pridružiti Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice, naj na Slovensko kapucinsko provinco, Mekinčeva 3, 1119 Ljubljana sporoči: ime in priimek, če želi prejemati Frančiškovega prijatelja in imeti druge stike z nami, tudi naslov, telefonsko številko, elektronski naslov.

Trenutno to pomeni, da ne delamo z velikimi načrti, vadimo *socialno distanco*, učimo naše otroke doma in jim omogočamo šolanje na spletu s pomočjo *izobraževanja na daljavo*. Tudi otroci se žrtvujejo. Kako bo ta množična sprememba oblikovala naše življenje?

Ne vemo, kako dolgo bo to »mirovanje« trajalo. Toda po dnevih zaustavitve, borbe, obupa, pavze, se bomo iz svoje bube (kot metulj iz gosenice) prelevili popolnoma spremenjeni. Globalna metamorfoza. Rasli bomo z našimi nalogami. Tako kot po vojni bomo z vero ustvarili nekaj novega. In ustvarjalnost sveta se bo izražala trajnostno, pomembno, smiselno. Vzvišeno. Kdo se bo pozneje želel vrniti v svoje staro življenje?

Misliti na nesmrtnost

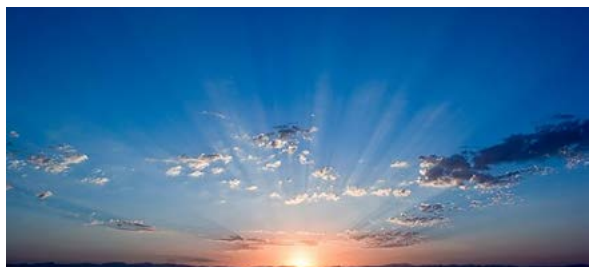

Korona virus je zahteval ogromno smrtnih žrtev, pa tudi invalidov. Naše premišljevanje se ne more ustaviti na horizontalni ravni. Lepo dopolnilo h gornjemu članku je zapis tržaškega pisatelja Alojza Rebule z naslovom: **Misliti na nesmrtnost.**

Tisti skrivnostni »tam«, kjer si zdaj ti, prijatelj ... Ugibala sva, kakšen je: večkrat. Ti sede na eni strani mize, jaz na drugi. Vmes tvoje vino. Zdaj je vmes plošča na tvojem grobu. Navadno je bilo v predvečer, ko se v stvari seseda milina in gre človeku na večno.

Ko bi naju bili slišali ljudje po barih, bankah, sestankih, stadionih, za kaj bi naju imeli?

A midva sva govorila, ko da ni nikjer ničesar, ampak en sam žareč napis med nebom in zemljo. »Jaz sem vstajenje!«

Ti si ugibal: bo tam ljubezen? Začudenje? Pričakovanje? Sladkost prijateljstva? Ekstaza sreče? Bo to, kar te prevzame, ko pogledaš v oči svojemu otroku? Ali ko pred trgatvijo stopiš v svoj vinograd?

Jaz sem ugibal malce drugače: bo tam kaj od naše zemlje? Se bodo metale v jutranje slutnje gore? Se bodo zeleno zazibavali v poldanske sne gozdovi? Bodo med septembrom in oktobrom padali v vetru kostanji? Bodo tekle vode?

Kakor tisti otrok sva bila, ki je objokan vprašal nekega svetnika, ali bo v nebesih imel psička, ki mu je bil poginil. Pa mu je svetnik odgovoril: »Nimaš pojma, kakšnega psička boš dobil tam! Istega, ampak lepšega!«

Nasmihaš se mi.

Saj. Poslušaj prazno govorjenje. Gledaš me iz sveta z drugačno abecedo in drugačnim jezikom. Iz sveta luči v svet noči.

A tudi v onih popoldnevih sva govorila tako. Pač v jeziku, ki sva ga edinega imela. V tem našem ubogem človeškem jeziku, v katerem tudi največji pesniki ne morejo več kot blebetati. Kako izraziti Neizrazljivo?

Veš, te dni sem odprl Nietzscheja. Sestavek Mi filologi.

»... Z religijami, ki verujejo v bogove, previdnosti, razumne ureditve sveta, čudeže in zakramente, je mimo ... Ni dvoma, nasprotje med neko čisto netelesno dušo in telesom je skoraj odpravljeno. Kdo še verjame v neko nesmrtnost duše!«

A isti Nietzsche je drugje zavpil: »Veselite se hoče večnosti, globoke, globoke večnosti!«

A kaj bi z Nietzschejem v pomenku ob grobu, nabitem z vstajenjem!

Nekdo drug mi prihaja na misel, ki tudi ima svoje ime v svetovni literaturi. Se spominjaš onega dne v septembru, na dan sv. Ciprijana, škofa in mučenca? Govorila sva o tem velikanu mlade Cerkve, o tem, kako je znal tale v svoji Afriki ne samo spodbujati kristjane, ki so čakali na mučeništvo, ampak tudi sam junaško sprejeti obglavljenje. Iz knjige, ki si jo imel na mizi, si mi prebral neki stavek. Če bi sam moral iz vse starokrščanske literature izbrati, kar se meni zdi njen največji biser, bi izbral tisti stavek iz Ciprijanovih pisem. Nemo mortem cogitet, sed immortalitatem. Nihče naj ne misli na smrt, ampak na nesmrtnost.«

Misliti na nesmrtnost ...

Tvoj grob me navaja k tej misli. Vsi križi, ki jih vidim naokrog, me navajajo k tej misli.

O, koliko laže bi se prebijali skozi globeli in strmine življenja, ko bi mislili na nesmrtnost ... A ti mi iz svoje luči lahko pomagaš ...

Pripravil br. Placid Prša

Modrost presoja od zgoraj in vidi daleč

»In če kdo ljubi pravičnost, njeni sadovi so kreposti; kakaj ona uči zmernost in razumnost, pravičnost in srčnost« (Mdr 8,7).

Razumnost je dar modrosti, modrost pa je človekova krepost. V vsaki okoliščini razbere, kaj je za nas resnično dobro in izbere pravilna sredstva za njihovo izvršitev. Razumnost je tista, ki usmerja sodbo vesti. Z njo premagujemo dvome glede dobrega, ki ga je treba storiti, in zla, ki se ga je treba izogibati.

Naša vera išče razumnost, preudarnost in skromnost. Je velik Božji dar, ki nas spremeni od znotraj. Zanj se odločimo svobodno. V evangelijih je poudarjeno, da brez vere nam Bog ne more pomagati. Želi si, da smo verni, kajti le tako lahko deluje po nas.

Razumsko verujemo, da Bog obstaja. Ta vera vzpostavlja osebni odnos z Bogom, ki mu lahko rečemo Ti. »To je prijateljski odnos, v katerem kroži topel in utripajoč tok med dvema osebama. Ti gledaš mene, jaz gledam tebe. Gre za izkušnjo, da si z menoj,« nam pojasni br. Ignacio Larrañaga. Ta stik doživimo, ko smo z njim v molku in samoti. Najino intenzivno srečanje lahko občutimo tudi v molitvenem načinu dviganja. To je naša drža izročitve in zaupanja v Jezusa in njegovo odrešenje. Življenjsko zaupanje v Jezusa Kristusa, izročitev našega življenja njemu je bistvo naše razumske vere.

Nagovarja nas, da spremenimo svoj odnos do bližnjih in delamo v skupno dobro širše skupnosti. Osebno odkrijemo, spoznamo in se prepričamo, da je »Bog svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se

nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje.» (Jn 3, 16)

Verovanje je razumno, ker je več kakor osebno mnenje. Na osnovi pametnih in razumnih razlogov je osebna drža svobodne izročitve sebe in svojega življenja v zaupanje Bogu.

Ustanovitelj DMŽ br. Ignacio Larrañaga nas uči, naj prosimo duha razumnosti in osvetlimo naš klic. Pravi: *»Ni preprosto pravilno presoditi, kje je ravnovesje med duhom, besedilom in kontekstom. Nujno potrebujemo pravi dar modrosti. Kjer so središče, ravnovesje in sorazmerje, tam je dar modrosti, tam je zvestoba. Evangelizirati ne pomeni govoriti, temveč živeti. Živeti tako, da poslušas Očeta in da govoriš v njegovem imenu.*

V želji dobro služiti ljudem in dati prostor Njemu, ki je življenje, je razumno, da uporabljamo moderne metode, da postane Gospodov glas dostopen in razumljiv. Vse metode bodo neučinkovite, če ne bodo temeljile na molitvi. Molitve pa ne moremo nadomestiti z ničemer drugim; gre preprosto samo za ljubezen in vero.»

Voditelji smo našli v duhovnosti DMŽ poseben način razumevanja evangelija in

življenja po njem, ki sovpada z našimi najglobljimi pričakovanji. Ta dar sprejemamo s hvaležnostjo, veseljem in navdušenjem. Zahvaljujemo se Bogu za to in ga prosimo, naj nam podeli duha modrosti, razsodnosti, poguma in nesebične ljubezni.

Molitev za dejavnost

Gospod, daj nam modrost,
ki presoja od zgoraj in vidi daleč.
Daj nam duha, ki pušča ob strani
nepomembno v prid bistvu.
Nauči nas, da bomo vedri
pred bojem in ovirami
in da bomo na poti, ki si nam jo zarisal,
hodili v veri, brez nemira.
Daj nam vedro dejavnost,
ki bo znala z enim pogledom zajeti
celoto.

Pomagaj nam, da bomo sprejeli
kritiko in nasprotovanje.
Daj, da se bomo znali izogniti
neredu in drobnjakarstvu.
Naj ljubimo s teboj vse stvari.
O Bog, studenec biti,
združi nas s seboj in z vsem,
kar se steka k veselju in večnosti. Amen.
Davorina Šuligoj Princič, Voditeljica DMŽ

Če bi znali razumeti

Napiši nekaj o razumnosti. ...

Stric Google, ki pozna vse odgovore, nam hitro našteje nekaj »razumnih«. Zanimivo, zopet sem se nekaj naučil.

Spominjam se, ko mi je mama večkrat dejala: »Bodi vendar razumen!«

To je pomenilo, da NISEM razumen. Po navadi, da delam nekaj, kar njej ni bilo prav. Po navadi kakšno »neumnost« ...

Torej »neumnost« bi bilo nasprotje »razumnosti«?

Nisem bil ravno vesel tega, da sem neumen, oziroma, da »delam« neumnosti.

Morda pa takrat, ko sem bil še mlajši, nisem razumel »razumnosti«.

Danes, danes sem starejši. Razumem. Mnogo stvari razumem. Super je, ko nekaj razumem. Počutim se dobro. Nimam vprašanj. Vse je »jasno«. Zadovoljen sem.

Ampak, še vedno, še vedno mnogo stvari ne razumem.

Groza! Kaj naj storim? Ali bom dovolj dolgo živel, da se bom naučil vse razumeti?

Prijemlje me »stiska«, nezaupanje vase, ne morem razumeti ...

Ampak, če ne razumem vsega, saj to še ni tako hudo. Pomembno je, da sem »razumen«! Da ne delam »nerazumnosti«! Da ne delam »neumnosti«!

V življenju sem naredil kar nekaj »neumnosti«. Največkrat je moja »neumna« nekoga prizadela. Največ »neumnih« sem storil seveda doma, v družini. Staršem, družini, ženi, hčerki. Zanimivo, vendar sem takrat svoje »neumnosti«, imel za »razumnosti«. Šele mnogo kasneje sem »razumel«, kako so moje »razumnosti« razumeli ljudje okoli mene.

Tako sem svojo mamo »razumel« šele takrat, ko sem odrasel.

Tako sem svojo ženo včasih razumel z dolgim zamikom, nekatere »razlage« pa verjetno šele pridejo ...

Tako sem svojo hčerko razumel, ko je bilo skoraj prepozno ...

Tudi danes, ko tole pišem, marsičesa ne razumem. Okoli mene je toliko ljudi, ki jih ne razumem. Po televiziji gledam in poslušam toliko »resnic«, ki jih ne razumem. Mnogokrat ne razumem politike, ne razumem strank, mnogokrat ne razumem države, ne razumem Cerkve, velikokrat ne razumem niti Boga!

Sveti Frančišek je bil mnogokrat »nerazumen«.

Včasih je res delal »neumnosti«. Veseljačil, šel v vojsko, podarjal blago svojega očeta ...

Mnogokrat pa ni bil »razumljen«. Pri ljudeh, pri očetu, pri duhovščini, pri svojih sobratih ...

Težko je vse »razumeti«. Nemogoče! Zato bomo še naprej stvari, dogodke, katerih ne razumemo, imenovali »neumnosti«. Ljudi, ki jih ne razumemo, bomo obsojali! Boga, ki ga ne »razumemo«, bomo zavračali.

Pri »nerazumevanju« mojih bližnjih oseb mi mnogokrat pomagata ljubezen, dobrohotnost.

Težko mi je takrat, ko na »nerazumevajoče« nisem čustveno vezan. Naučil sem se, da se v takih primerih zanesem »na želodec«. Ali je miren, ali pa »stiska«, je nemiren.

Ker MIR, je od Boga. Nemir pa, ...

Pomaga mi tudi pokojni brat kapucin, brat Ignacio Larrañaga, ki pravi takole;

»Razen v izjemnih primerih nihče ne deluje s slabim namenom.

Če bi znali razumeti, nam ne bi bilo potrebno odpuščati!«

Ljubo Žgavc, Voditelj DMŽ

Br. Wally Pablo Kasuboski

Tako kot imata Madagaskar in Afrika Iazarista Petra (Pedra) Opeko, imata Panama in Latinska Amerika kapucina Wallya (Pabla) Kasuboskija.

Rojen je bil leta 1947 v mestu Ripon, Wisconsin, ZDA, v družini 14 otrok (osem bratov, šest sester). Po srednji šoli je leta 1967 v domačem kraju vstopil k bratom kapucinom. V Mehiki je študiral španščino, v ZDA pa teologijo. 1. junija 1974 ga je škof iz Nikaragve posvetil v duhovnika. Nadaljevanje njegove življenjske poti je še najbolj podobno kakšnemu Indiana Jonesu. Prvi postaji Nikaragvi sledi Montana, kjer je deloval v rezervatih med indijanskima plemenoma Čejeni in Vran. Bil je škofov vikar za špansko govoreče, pa sodelavec WOLA - washingtonskega urada za Latinsko Ameriko (to je vodilna organizacija za varstvo človekovih pravic na področju zagovorništva in raziskav). Leta 1978 je lobiral za dosego pomembnega sporazuma o panamskem prekopu, po katerem je Panama konec 1999 prevzela nadzor nad kanalom. Oskrboval je migrante v Washingtonu, deloval med Očipvejci (kot Baraga).

Kljub obilici dela je v vseh teh letih uspel pridobiti še pravno izobrazbo. Omogočila mu je hitro analizirati in reševati težave, mu dala sposobnost, da pomaga ljudem iz Paname, pisati zakone, predpise in določbe, da bodo

lahko upravljali svoje vodne projekte. Pomagala mu je tudi razreševati konflikte. Takrat je kot pravnik na sodišču zagovarjal tudi ljudi, ki jih je policija priprla, ker so npr. pomagali vojnim beguncem iz Salvadorja. Leta 1988 je bil poslan v Panamo, v majhno podeželsko mesto Chefo. A večji del njihovega misijona je bil na podeželju »Alto Bayano«, kjer se na območju več kot 4000 kvadratnih kilometrov nahaja 40 vasi, ki jih duhovnik obišče enkrat letno. Iz Wallya je postal Pablo in se temeljito posvetil prav tej džungli. Najprej je s pomočjo laikov, v večini iz teh skupnosti, zgradil kapele, laiki so tudi vodili bogoslužja, saj je tam duhovnikov veliko premalo. Njegovi farani so preprosti revni kmetje, vajeni potovanj na konjskih hrbtih. Obdaja jih džungla, kjer te lahko že kačji pik ali pa kakšna bolezen hitro pošljeta sestri smrti v naročje, saj je do bolnišnic daleč. Njegovo prihodnost je zapečatil kozarec vode, ki mu jo je ponudil domačin. Bila je polna mrčesa in ličink. »Nikogar nočem videti brez vode! To so moje sanje! Brez vode ni življenja!« je še vedno goreče povedal ob razglasitvi za »Heroja Paname 2016« na eni

izmed vodilnih panamskih televizij. Misijonar ni mogel verjeti, da ljudem v džungli v času štirimesečne sušne dobe primanjkuje pitne vode. Ustanovil je gradbeno podjetje, v katerem je zaposlil domačine, ki jih je izučil za posamezna dela. Vedno mu pomagajo tudi rojaki iz Amerike. »Ko me ljudje vprašajo, kako lahko pomagajo, jih vprašam; na kakšen način bi radi pomagali. Če bi radi pomagali v eni izmed skupin, ki prihajajo v Panamo pomagat, potem naj stopijo v stik z mojim bratom Petrom, ki ureja te odprave. Če nočejo v pragozd in imajo denar, jim rečem, naj pošljejo nakazilo »kapucinskim misijonom« v Detroit. Če pa nočejo niti priti v Panamo, niti nimajo denarja za podporo našega dela, naj, prosim, molijo zame in za vse, s katerimi delam v misijonu.« Tako vsako leto pridejo prostovoljci, tudi sorodniki, pa dijaki iz domačega Ripona, študentje iz dveh ameriških univerz, ki pa ne vihtijo vedno krampov in lopat, temveč tudi opravljajo razne raziskave terena, vode, oskrbe z vodo, razkuževanja, da bi tudi na ta način pomagali domačinom. Gradbišča vrvijo od starih in mladih, bratov kapucinov, študentov, upokoјencev, prostovoljcev, domačinov...

Misijonar skrbi tako za izgradnjo in vzdrževanje cest, predvsem pa vodovodnih sistemov, kot tudi za zaščito vodnih virov za prihodnje rodove domačinov. Postavil je vsaj tri velike vodne sisteme, kar vključuje izgradnjo jezov, položitev vodnih cevi, vzdrževanje... Največji izmed teh, Canazas, je največji vodovodni sistem v Panami in Srednji Ameriki (5000 – 7000 ljudi v 14 naseljih, položenih je bilo prek 100

km cevi, v zalogovnikih je prostora za skoraj 3.800.000 litrov vode). Vsaka družina, ki ji napeljejo vodo dobi tudi števec in za vodo simbolično plača in tako prispeva k trajnosti projekta. Provinca želi ohraniti vodo, svoje največje naravno bogastvo.

Brat Wally je ustanovil tudi naravni park sv. Frančiška. Tam se nahaja tudi akvadukt Wacuco. Ljudje, vedno več jih je tudi iz tujine, lahko tam opazujejo 250 vrst ptic. Vedno je spodbujal izgradnjo vseh vrst šol, bolnišnic ...

O njem so posneli dokumentarni film »Od maše do gore«, ki tako kot brat Wally, kot po tekočem traku, prejema priznanja in nagrade. A »junak« je zahteval, da naj ga ne prikažejo kot svetnika. Ko so mu ZDA podelile nagrado za zgledno predstavljanje ZDA Panamcem, je tudi takratna ameriška veleposlanica v tej državi zapisala: »Br. Wally tu postal prava legenda!« Prejel je tudi najvišje panamsko državno odlikovanje, več priznanj organizacij in izobraževalnih ustanov, ki mu pomagajo v misijonu, ter tudi častni doktorat iz humanizma, Univerze v Villanovi, ZDA. Za svoj način dela se zahvaljuje zgledu svojih staršev in Gospoda, kot tudi besedam modrega starejšega duhovnika: »Revni nam bodo sodili!« Kljub vsemu narejenemu ga te besede še vedno preganjajo, »peljejo me, da prihajam k zapostavljenim, revnim, in uporabljam talente, ki mi jih daje Gospod, da življenje nekoga drugega naredim manj brezupno in nesrečno.«

br. Gregor Rehar

Film o Leopoldu Mandiću

»Gledajoč številne ljudi, ki so si v času finančne krize v pomanjkanju upanja in smisla vzeli življenje, sem pričel razmišljati o možnosti iskanja upanja. Zdi se mi, da je ta film narejen prav za ta trenutek krize,« je povedal scenarist in režiser Belluca. Željno čakajo konec pandemije, da bi film »Na mojih ramenih« o življenju Sv. Leopolda Mandića prišel na filmska platna. Režiser je želel prek življenja dveh družin, katerih življenja se prepletata z likom sv. Leopolda prikazati delovanje neutrudnega spovednika, brata kapucina, po rodu iz Hercegnovega, poročča Vatican news. Zgodba se odvija od leta 1915 oziroma na prvi božič po prvi svetovni vojni, pa do konca druge svetovne vojne. Sicer je zgodba zelo aktualna, saj prikazuje rano, povzročeno s krizami, ki vznemirjajo in na preizkušnjo postavljajo življenje ljudi in družinski mir. V liku glavnega junaka, majhnega družinskega podjetnika, ki po vojni obuboža in ga obide misel na samomor, se lahko najdejo tudi številni zaposleni, ki so izgubili delo v času sedanje pandemije. Prek delovanja sv. Leopolda so prikazana hrepenenje po veri in resna življenjska vprašanja. Z namenom, da bi dosegli čim več gledalcev, so film posneli v angleščini. Premiera filma je bila napovedana za april, a je preložena zaradi pandemije. Čim bo mogoče, bo film šel med ljudi.

Franciscan International ob pandemiji

V pretekli številki FP-ja smo poročali o temah, ki jih je FI pripravila in predstavila na 43. srečanju Sveta za človekove pravice OZN, ki se je 24. februarja začel v Ženevi. Trajati bi moral do 20. marca, a so ga zaradi epidemije koronavirusa 12. marca prekinili. Po besedah tiskovnega predstavnika Rolanda Gomeza je na mizi ostalo 20 - 30 osnutkov sklepov, na čakanju na nadaljevanje zasedanja pa so tudi

pomembne razprave o rasni diskriminaciji, tehnični pomoči in drugih zadevah. Svet OZN za človekove pravice je 9. aprila organiziral spletno zasedanje z visoko komisarko OZN za človekove pravice, gospo Michelle Bachelet, prav na temo, kako pandemija, oziroma tudi ukrepi za njeno zaježitev, vplivajo na spoštovanje človekovih pravic. Tudi FI je ob ostalih 85 članicah – nevladnih skupinah, kot odgovor OZN glede tega, podpisala posebno izjavo, v kateri izražajo zaskrbljenost nad negativnim vplivom pandemije na človekove pravice.

A ker se kljub pandemiji svet vrti naprej, delovna telesa Sveta OZN za človekove pravice pa so obstala, je v želji, da bi pognala to kolesje naprej, skupnost nevladnih organizacij, med njimi seveda tudi FI, v posebnem skupnem pismu 11. maja prosila pristojno komisarko, naj delovna telesa nadaljujejo z delom, seveda v varnem okolju, torej tudi prek sodobnih komunikacijskih omrežij. Vsako odlašanje pomeni le še večjo rast težav. FI je ob pandemiji pripravil dve pismi. Njun povzetek je tale:

Franciscans International ves čas skrbno spremlja tudi tako razvoj pandemije, kot tudi njen vpliv na človekove pravice. Če smo bili najprej priča neodzivnosti in nepripravljenosti držav, kljub opozorilom Svetovne zdravstvene organizacije in Svetovne banke, na to krizo, s čimer je bila okrnjena človekova pravica do zdravja in ji je sledil popolni kolaps sistema, smo nato lahko opazili posredne in neposredne vplive pandemije, ki ogroža zdravje celotnega človeštva. Ob tem so se pokazale tudi slabosti pomanjkljive splošne javne zdravstvene oskrbe

za vse, ki jo potrebujejo. Pandemija je seveda močno posegla in omejila tudi v pravice do gibanja, združevanja, do dela, delavskih pravic. Ogrozila je varnost dela novinarjev in borcev za človekove pravice. Pomnožil se je pojav nasilja v družini. FI je v tem pismu izrazila tudi zaskrbljenost nad neodzivnostjo oblasti in njihovo samozadostnostjo. (V Ugandi se oblasti sploh niso odzivale na družinsko nasilje). Pojavljajo se mnoga vprašanja: od nadzora preko mobilnih telefonov, (glede socialne distance, nadzora okuženih), socialnih omrežij, pa vse do stisk brezdomcev, ki so jim zaprli zavetišča in onemogočili higiensko oskrbo. Tukaj je tudi vprašanje dostopa do vode, ki je pomembna tudi zaradi higiene in s tem omejitve širjenja virusa, ter zdravstvene oskrbe ranljivih (migrantov prosilcev za azil). Opozarjajo tudi na sveže brezposelne, na recimo milijone ljudi v Indiji, ki se niso mogli pravočasno vrniti domov. Pa na nečloveško razkuževanje delavcev z belilom. Tudi na nenasitneže, ki si v krizi pridobivajo denar, recimo, kot v Braziliji rudarske družbe surovo uničujejo naravo, medtem, ko so protesti prepovedani. Trgovci nižajo cene dobaviteljem in pridelovalcem, ob delu na spletu je ogrožena pravica do zasebnosti.

Pred nami je negotova prihodnost. Kljub temu, da zaradi dela po spletu na ta način porabimo več energije, pa je manj onesnaženja zaradi prometa in proizvodnje. Kako se bo to spremenilo ob ponovnem zagonu gospodarstva? FI meni, da je bolje, da se iz tega nekaj naučimo in namesto obujanja »starega« izgradimo nov način življenja, ki bo temeljil na bratstvu in solidarnosti.

V drugi izjavi, ki je sledila tudi spletnemu zasedanju Sveta z človekove pravice OZN v Ženevi, je FI opozorila na pojav revščine ob pandemiji. Nekatere države jo skušajo preprečiti, nekatere pa »spijo«. Nekatere duhovnike in cerkvene organizacije, ki skušajo pomagati

revnim, so obtožile celo »levičarstva« in protivladnega delovanja. Posamezni duhovniki so se zaradi tega celo znašli v zaporu. Žal nekateri ljudje za preživetje iščejo hrano po smeteh. Podobne novice kar dežujejo, zlasti iz že tako revnih držav. Svetovna banka ocenjuje, da bo »Covid kriza« v hudo revščino pahnila med 40 do 60 milijonov ljudi. Kljub pozivom organizacij, tudi FI, pa veliko držav napoveduje odmik od okoljevarstva na račun hitrejšega zagona gospodarstva.

Brazilski škof o vplivu katastrofalne zrušitve jalovinske pregrade Brumadinho

V prvih tednih letošnjega leta je v Evropi škof Vicente Ferreira pričeval o nadaljujočih se vplivih zrušitve jezu – jalovinske pregrade v njegovi škofiji, Brumadinho v Braziliji. V tragediji je izgubilo življenje 272 ljudi, Pravi, da je to bil zločin. Rudnik je v lasti multinacionalke Brazilske rudarske družbe, ki pa ima veliko lastnic – britanskih družb. Škof jih obtožuje, da so jih kolonizirale in da so jim delničarji pomembnejši od življenj domačinov in varstva okolja. Obnovitev skupnosti na tistem področju pa ni vprašanje denarja ampak človeških vrednot. Prisluhni morajo tudi domorodcem. Enajst družin še vedno ni našlo trupel svojih najdražjih. To težavo moramo rešiti skupaj, ne smemo le zamahniti z

roko, češ: »Vse je dobro! Brumandinho ni le krajevni, temveč svetovni problem!« V nadaljevanju je še povedal, da mu je težko govoriti o tem zločinu in upanju, a mora. Ne smemo ostati tiho, saj smo skupaj odgovorni tudi za stvarstvo in ljudi. Prosil je tudi za molitev za državo, prebivalce njegove škofije, za žrtve nesreče, predvsem pa za boljšo prihodnost.

<https://londonminingnetwork.org/2020/03/churches-mining-and-brumadinho/>
www.rahamim.org

Franciškovski tečaj za misijonarje

Frančiškani, minoriti in kapucini že od leta 2005 skupaj organizirajo tečaje za brate misijonarje v Bruslju. Tečaj v obliki srečanj poteka skoraj tri mesece in za vsako leto sta razpisana dva termina, spomladanski v francoskem in jesenski v angleškem jeziku. Vsak izmed redov je obvezan, da na tečaj pošlje štiri svoje brate. Slednji že morajo biti misijonarji ali pa na poti v misijone. Včasih je bil francoski tečaj zaradi premajhnega zanimanja odpovedan. Letos nam je uspelo zagotoviti dovolj bratov. Čeprav niso bratje minoriti poslali nobenega svojega brata, sta se tečaju pridružila še dva frančiškana. Žal eden izmed udeležencev ni mogel priti v Bruselj, ker so se že zaprle poti zaradi zdravstvenih pregledov. Zato slednji spremlja program preko spleta, v upanju, da

se bo v nadaljevanju uspel pridružiti ostalim. Pristojni pa že zbirajo kandidate za jesenski – angleški termin tečaja.

Bratje in COVID 19

Pandemija je brate po svetu zaznamovala na različne načine. Ves čas zgodovine se trudimo biti blizu ljudem. Znano je, da je veliko naših bratov ob epidemijah umrlo, ko so pomagali bolnikom. In tudi v tej epidemiji so naši bratje tako oboleli. Približno trideset jih je že umrlo. Pomagajo bolnikom, njihovim svojcem, sorodnikom umrlih, ljudem v stiski... Blagoslovljajo pokojne, skupaj z zaporniki in zaposlenimi so v izolaciji ..., prenašajo bogoslužja, pripravljajo duhovne nagovore, razdeljujejo hrano, oblačila ...

V samostanu v Crestu (Francija) je za korona virusom v treh tednih umrlo pet od enajstih bratov, med njimi so bili nekdanji misijonarji, umetniki, eden od bratov je nekoč živel med delavci ... Pred smrtjo enega od bratov so se preostali bratje zbrali okrog postelje in se od njega poslovili z molitvijo in pesmijo. Brat Hayden Williams pa se je skupaj s pravosodnimi policisti podal v karanteno zapora, kjer so zaporniško kapelo spremenili v spalnico za paznike, ki teden dni noč in dan preživijo v zaporu, da bi preprečili širjenje pandemije. Med njimi so očetje, ki imajo majhne otroke, očetje, katerih žene so tik pred porodom. »Namesto daritve evharistije je v

† Marcel Connault, dva tedna pred smrtjo zaradi COVID 19.

kapeli zapora žrtvovanje stražarjev«, pravi fra Hayden, ki je o tem poročal škofu. Slednjega je to tako nagovorilo, da je o tem darovanju, tudi med prazniki, pisal papežu, ki je to uporabil pri enem od svojih nagovorov. To darovanje osebja je nagovorilo tudi zapornike, ki so že dolgo časa brez obiskov. Mnogi med njimi so po dolgem času spet navezali stik z Bogom, v njih je vžgal plamen vere. Vsi so izrazili upanje, da to žrtvovanje ne bo zaman. Z grenkobo so opazovali tiste, ki so se požvižgali na pozive oblasti in niso spoštovali ukrepov, medtem ko sami niso mogli k družinam. Br. Hayden nas vabi, da ob pandemiji spremenimo tudi

naše misli, vrednote, življenje, našo moralo in duhovnost. Tudi on poziva k izgradnji boljšega sveta, k življenju za druge, ne samo zase. Odpreti moramo srca Bogu.

Iz ZDA in Irske, pa tudi ostalega sveta poročajo, kako bratje tudi tam duhovno in materialno pomagajo, kako delujejo preko spleta, prek njega prenašajo maše, nagovore, kateheze... Eden od naših bratov v ZDA piše, kako veliko časa preživi na telefonu, ko tolaži svojce bolnih in umrlih, ki ne morejo do svojih bližnjih, ne morejo na obisk v bolnišnico ali na pogreb.

V Bergamu, na enem od pokopališč, delujeta dva naša brata, ki prav tako blagoslavljata pokojne in tolažita svojce. Tudi tam veliko časa preživita na telefonu, saj svojci na pogreb ne morejo in potrebujejo tolažbo. Tukaj lahko služita kot prava Frančiškova brata, ko sta preprosto z ubogimi in potrebnimi.

V Caltagironu pa so veseli, da je njihov škof, naš brat, mons. Calogero Peri prebolel koronavirus. Ob tem se je zahvalil vsem za molitev, opogumljanje, potrpežljivost ob tem, več kot mesec dni trajajočem zdravljenju.

Ozdravljeni škof mons. Calogero Peri

Alexandrina Maria da Costa (1904-1955)

Alexandrina Maria da Costa se je rodila 30. marca leta 1904 v kraju Balasar na Portugalskem. Bila je nezakonski otrok matere ;arije Ane de Costa. Njen oče je materi ves čas obljubljal zakon, a se je kasneje poročil z drugo. Bila je veselo, razposajeno in ljubeče kmečko dekle. Mladost je skupaj s svojo sestro in mamo preživela v hiši njenih stricev. Pri 14-ih letih je v nevarnosti, da bi izgubila svojo nedolžnost skočila skozi okno. Posledice štiri metre visokega padca so bile iz dneva v dan hujše in so jo naposled pripeljale do popolne ohromitve leta 1925. Več kot 30 let se je priklenjena na posteljo žrtvovala za spreobrnjenje grešnikov in za mir v svetu. Štiri leta je vsak petek po tri ure podoživljala Kristusovo trpljenje. Od leta 1942 naprej pa do svoje smrti 13 let in pol pozneje, ni razen

vsakodnevne hostije zaužila nobene hrane ne pijače. Je neponovljiva osebnost v svoji preprostosti in pristnosti. Alexandrina Maria da Costa s svojim življenjem nudi spodbudo za oplemenitenje vsega tistega, kar se v življenju predstavlja, kot boleče in žalostno.

Do leta 1928 je neprestano prosila za čudežno ozdravljenje in se zaobljubila, da bo v primeru uslišanja postala misijonarka. Od trenutka naprej, ko je spoznala, da je postalo trpljenje njena življenjska poklicanost, pa ga je sprejela z velikim veseljem. V tem času je kot izraz globokega združenja s Kristusom doživljala mistična videnja. Neprestano združena z njim je želela biti kot večna luč na tabernaklju ter se vsako sveto mašo skupaj s Kristusom kot žrtev darovala za grešnike.

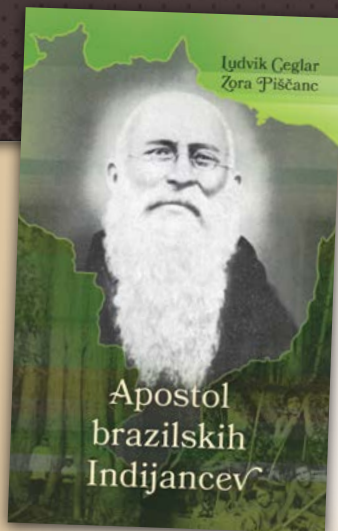
Oktobra 1942 je papež Pij XII. v Fatimi na njen predlog človeštvo posvetil brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

Leta 1944 se je pridružila salezijanskim sotrudnikom, in 13. oktobra leta 1955 umrla. Njene zadnje besede so bile: »Srečna sem, ker odhajam v nebesa.« Od leta 1978 so njeni posmrtni ostanki v župnijski cerkvi v Balasarju.

Za blaženo jo je razglasil papež Janez Pavel II. 25. aprila 2004.

Knjige lahko naročite na:
<https://zalozba.kapucini.si/>

Prenovljena izdaja

Apostol brazilskih Indijancev

Serafin Goriški, kakor se je kot kapucin imenoval Janez Madon, ni bil samo oznanjevalec Kristusove blagovesti med brazilskimi Indijanci v Amazoniji, temveč se je trudil tudi za človeški dvig, za kulturo in civilizacijo teh zapostavljenih ljudi. V času, ko se veliko govori o Amazoniji, je knjiga lep prikaz, kako je Slovenec oznanjal evangelij na tem področju.

120 strani, 11,5 x 18,5 cm, broširano, fotografije, strani: 120 + ovitek, Cena 7,90€

Prenovljena izdaja

Jaz, Frančišek

Knjigo Jaz Frančišek je italijanski duhovni pisatelj Carlo Carretto (†1988) napisal v pripovedovalno-razmišljujočem slogu, kot da nam Frančišek sam govori o sebi. To delo naj bi bralcu približalo svetnikovo dušo, njegov pogled na svet, njegovo življenjsko usmerjenost. Ob posameznih dogajanjih v svetnikovem življenju pisatelj skuša današnjemu svetu posredovati Frančiškovo, to je, evangelijsko sporočilo, predvsem glede tistih vprašanj, ki se danes pojavljajo z vso silovitostjo, kot so oboroževalna tekma, onesnaževanje okolja, potrošništvo, nasilje, objestnost. Frančiška predstavi kot preroka miru in nenasilja, kot oznanjevalca in pričevalca neustavljive moči ljubezni.

Papež Frančišek si izbere ime: 'Ne pozabi na reveže!' mi je rekel na koncu volitev prijatelj kardinal. Ta beseda se mi je vtisnila v srce:

reveži, reveži. Takoj nato sem v zvezi z reveži pomislil na Frančiška Asiškega ... Frančišek je človek miru. In tako je v moje srce prišlo ime:

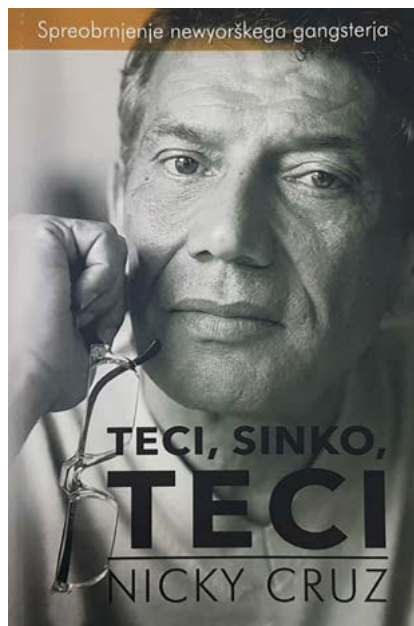
Frančišek Asiški. Zame človek uboštva, človek miru, človek, ki ljubi in varuje stvarstvo. Saj tudi mi danes nimamo zadosti dobrega odnosa do stvarstva. Mar ne? Je človek, ki nam bo navdihnil tega duha miru, človek ubožec ... Ah, kako bi želel Cerkev ubogo in za reveže!«

208 strani, 11,5x18,5 cm, broširano, ilustracije, cena: 11 €

Teci, sinko, teci

Spreobrnjenje newyorškega gangsterja

Avtor, Nicky Cruz (rojen 6. decembra 1938) je Portoričan, ki je bil že v otroštvu deležen različnih zlorab in ogrožujočih duhovnih praks (njegova starša sta bila namreč vaška »čarovnika«). Kot najstnik se je preselil k bratu v New York, vendar je od njega pobegnil in pridružil se je eni največjih uličnih tolp Mau Mau in kmalu postal tudi njen voditelj. Njegovo življenje je bilo tedaj prežeto z nasiljem in sovraštvom. Dokler ni na ulici slišal znamenitega pridigarja Davida Wilkersona, ki je članom tolpe neustrašno pripovedoval o Jezusovi ljubezni. Nicky oznanila ni sprejel – pridigarja je udaril in mu zagrozil s smrtjo. A oklep njegovega srca se je vendarle začel krhati. Med naslednjim srečanjem se je namreč Nicky sam pridružil slavljenju in celo prosil za odpuščanje. Policiji je skupaj z nekaterimi prijatelji iz tolpe predal svoje orožje in se posvetil študiju Svetega pisma. Nato se je kot misijonar sam vrnil na iste ulice in spreobračal svoje nekdane pajdaše. Pri oznanjevanju se je pridružil Davidu Wilkersonu, kasneje pa ustanovil svojo organizacijo Nicky Cruz Outreach.

Pri založbi Družina sta letos izšli dve njegovi knjigi: Teci, sinko, teci in Hudič nima matere.

Knjiga, ki opisuje spreobrnjenje newyorškega gangsterja, je pretresljivo pričevanje o neustavljivi moči Kristusove ljubezni, ki je povsem spremenila Nickyjevo življenje. V podzemlju New Yorka je slovel kot surov pretepač, zloben kriminallec, tat, zasvojenec z mamili in alkoholom ter vodja ene najnevarnejših tolp v vele mestu. A vse se je spremenilo, ko je slišal pričevanje pastora Davida Wilkersona o Jezusovem evangeliju. Besede, ki jih je slišal od njega: »Ne bojim se te, Nicky. Res je, da zelo groziš, toda v duši si isti kakor vsi mi, osamljen si in prestrašen. Poln si grehov in sit vsega. Toda zapomni si, Jezus te ljubi!« so kljub njegovemu upiranju dosegle svoj učinek.

Zapustil je svoje staro življenje, se oklenil Kristusa in začel z misijonskim delom med mladimi.

Nevidni človek

The invisible man, ZDA 2020)

Ob razmišljanju o Sveti Trojici nam največ težav s predstavljanjem v naši zavesti dela tretja oseba, to je Sveti Duh. Kako je lahko nekdo neviden a vseeno obstaja? Ali pa vzemimo primer duše; tudi tukaj so naše predstave različne. Domišljija vsakega posameznika kreira v njegovo zavest izgled duše, duha. In tudi v literaturi in filmskem svetu avtorje preganja misel duhovnih bitij, pa tudi ugibanje o tem, ali bomo kdaj ljudje z napredno tehniko izumili, da bomo nevidni. In to je glavna premisa filma Nevidni človek – kot že sam naslov pove, se v filmu pojavlja neviden človek, za katerega pa velik del filma ne vemo ali zares obstaja ali pa je le sad domišljije zlorabljenе žene, katere nasilni mož umre a jo tudi po smrti preganja. Čuti se njegova bližina in ona trdno verjame da ni umrl. Napet triler, ob katerem se hote ali ne hote sprašujemo o nekaterih najbolj osnovnih človeških vzgibih, kot so posesivnost, ljubosumje, strah, je v prvi vrsti labodji spev o tistih ljudeh, ki trpijo zaradi čustvene in tudi fizične zlorabe svojih najbližjih. Šele v drugem planu filma so dejstva, kot je odlična zgodba, napete sekvence filma ter zares nepričakovan zaključek filma. Naj namignem, v krščanskem duhu verniki nismo naklonjeni maščevanju ampak nam je vodilo odpuščanje, zato bomo morda do filma čutili distanco - a film vseeno prepriča.

Matjaž Kosi

Obvestila

Spremljajte našo spletno stran:

www.kapucini.si

Kančevci

- 26. junij – 28. junij: Uvajanje v meditacijo. Vodi: dr. Marija Sraka
- 28. junij – 3. julij: Osebno vodene duhovne vaje. Vodi: dr. Marija Sraka
- 6. - 12. julij: Teden za družine Aninega sklada. Vodijo: br. Primož Kovač s sodelavci
- 13. julij – 18. julij: Izkušnja Boga – duhovne vaje. Vodi: br. Štefan Kožuh
- 19. - 25. julij: Letovanje družin gibanja Vera in luč
- 26. julij – 1. avgust: Duhovno počitniški teden za slovenske družine Vodijo: Sten Vilar, Pavel Zablatnik, br. Miha Sekolovnik, br. Stane Bešter in sodelavci
- 2. avgust – 8. avgust: ADAM - duhovno počitniški tabor z tečajem angleščine. Vodijo: Fani Pečar, br. Miro Pavšek, profesorji in animatorji
- 9. - 12. avgust: Duhovno počitniški dnevi družin. Vodi: Urška Kralj
- 24. avgust – 28. avgust: Montessori tabor za otroke. Vodijo: s. Petra Mohorko, s. Zdenka Prevolšek, br. Stane Bešter in animatorji
- 11. september – 13. september: Vikend meditativnega plesa. Vodijo: Ruth Müller-Wick, Barbara Alič in br. Stane Bešter
- 11. september – 13. september: Svetopisemske figure. Vodita: br. Primož Kovač in Marjana Talian

Informacije in prijave najprej preko spleta: bratje kapucini, naši programi (<https://www.kapucini.si/nasi-programi>) ali po eposti: dom.duhovnosti@rkc.si

Škofja Loka

- 1. julij – 20. julij: Izkušnja poklicanosti. Program za fante, ki so dopolnili 17 let in bi radi bolj jasno spoznali, kakšna naj bo njihova življenjska pot in kam jih kliče Gospod.

Prijave in informacije: joze.smukavec@rkc.si

Si vedel, da

- Kdo ne pozna blagovne znamke Barcaffè. V začetku maja je praznovala 50. obletnico, kar pomeni, da že pol stoletja pijemo tudi kavo barcaffè. Proizvajati so jo začeli 8. maja 1970 v tedanji tovarni Droga Portorož, prvi izdelek, ki so ga prodajali, pa je bila 100-gramska vrečka mlete turške kave. Barcaffè je, odkar obstaja, dobil tudi osem zlatih medalj za izvrsten okus na mednarodnem testiranju kave in priznanje trusted brand, ki ga redno prejema že trinajst let. Mi pa si bomo v tej številki pogledali nekaj zanimivih dejstev o kavi.
- ... je kavo po naključju odkril kozji pastir iz Etiopije, ki je opazil, da so njegove koze bolj živahne, ko so jedle sadeže kakavovca. To je povedal lokalnemu duhovniku, ki je iz njih skuhal napitek, ga popil in potem celo noč ni mogel spati.
- ... je kava pravzaprav sadje, saj je kavovec sadno drevo oziroma grm (v povprečju raste okrog 50, v ugodnih pogojih pa tudi do 200 let). Kavna zrna pa niso sadje, temveč peške češnjam podobnih jagod, ki zrastejo na tem drevesu.
- ... je kava drugo najpogostejše trgovsko blago, takoj za nafto.

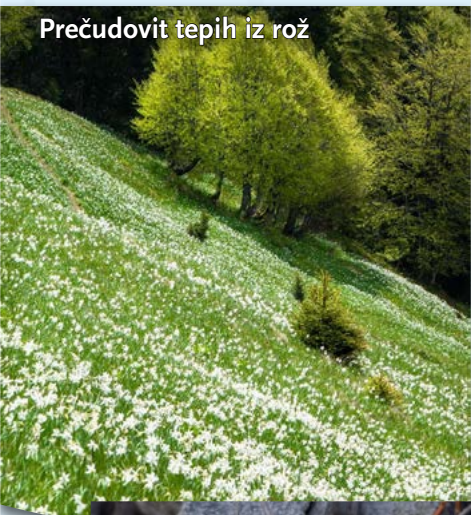

- ... največ kave pridelajo v Braziliji, sledita pa ji Kolumbija in Vietnam.
- ... je bilo na Švedskem do leta 1746 prepovedano imeti v lasti ne le kavo, temveč tudi vse za njeno pripravo – vključno s kavnimi skodelicami.
- ... v svetovnem merilu največ kave popijejo Finci – odrasel človek v povprečju popije kar pet velikih skodelic na dan.
- ... bi bilo smrtonosno popiti naenkrat okrog 100 skodelic kave (sto pomeni približno 150 miligramov kofeina na kilogram telesne teže).
- ... kavno zrnje vsebuje kofein, maščobe in sladkorje. Kofein deluje na možgansko skorjo tako, da povečuje občutljivost čutil, pospeši delovanje srca in ožilja ter dviga krvni pritisk. Ker posledično možgani dobijo več kisika, to piva poživlja in ohranja budnega.
- ... je bil Beethoven tako pedanten glede priprave kave, da so skodelico napitka zanj morali pripraviti točno iz 60 kavnih zrn.
- ... ime kava prihaja iz turške besede kahve, ki prihaja iz arabske besede qahwah in pomeni vino.
- ... Johann Sebastian Bach leta 1735 napisal delo z naslovom "Schweigt stille, plaudert nicht," znano tudi kot "Coffee Cantata." V njej se oče prepira s hčerko, ker ta popije preveč kave in zato ne najde ženina.

V koronakrizi smo ljudje mirovali. Narava pa gre svojo pot...

Prečudovit tepih iz rož

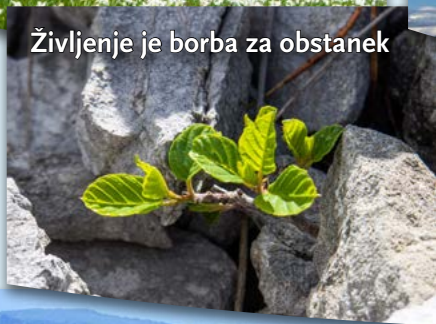
Veličina neba in zemlje

Vse stvarstvo
slavi Gospoda

Življenje je borba za obstanek

Globoko
zakoreninjeni
v Gospodu

Človeška in Božja hiša

Bog nas
povsod
spremlja

Izgleda, da sem se prva prebudila

Prosi Božjega
blagoslova za
ves svet

**Modrost pa, kje jo je moč najti,
kje je kraj razumnosti?**

Job 28,12